

رویداد زیرساخت دیجیتال با حضور بیش از ۶۰۰ نفر
از فعالان این حوزه و صنایع مرتبط برگزار شد

زیرساختی برای آینده

۴۵ درصد از زیرساخت دیجیتال
در کشور از رده خارج است

تجهیزات منسوخ
امکان احراز اصالت ندارند

۱۳

نسل زد

در مرکز توجه

بانک سامان اولین گزارش
سرمایه انسانی خود را با
تمرکز بر چالش های منابع
انسانی این بانک منتشر کرد

۲

خانه از
پای بست...

آیا با وضعیت فعلی
زیرساخت ها رشد اقتصادی
امکان پذیر است؟

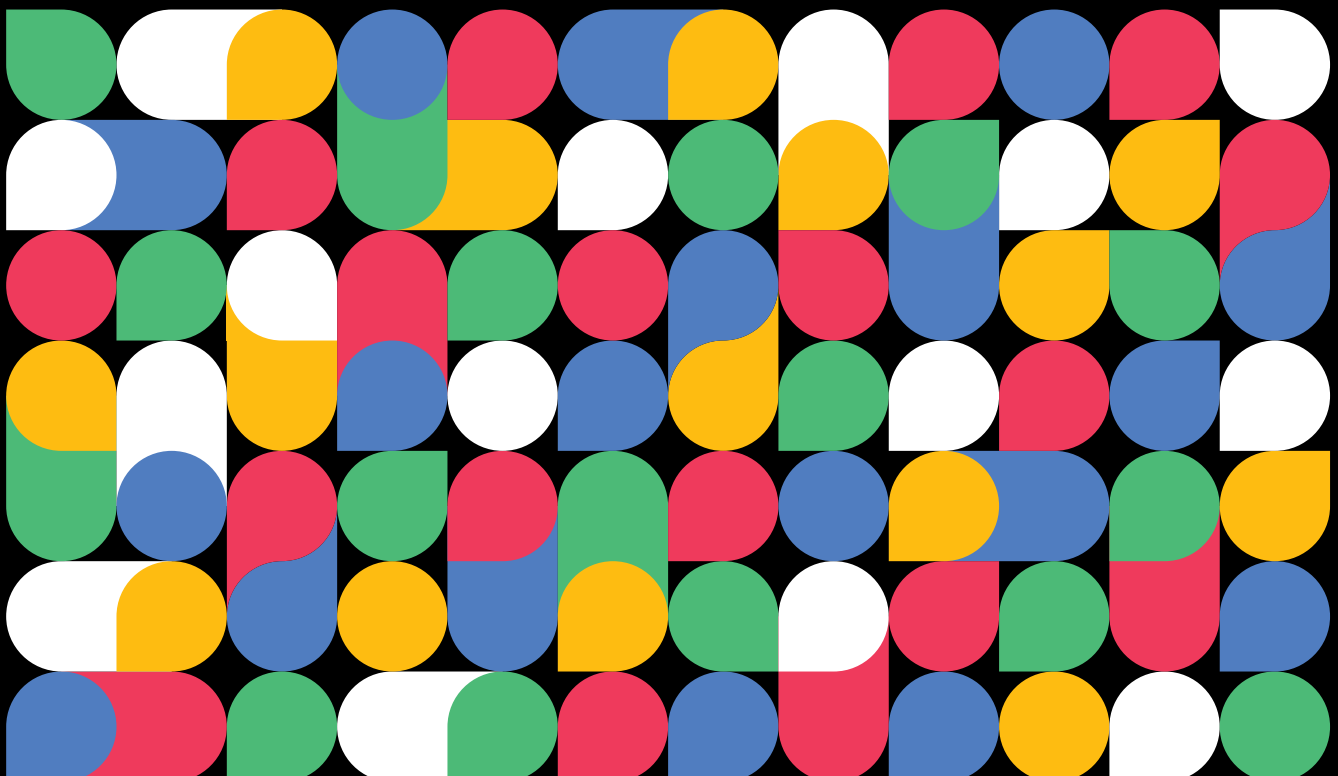
۸

۱۰ هزار رک
نیاز داریم

در حال حاضر در ایران
۱۵۰۰ رک قابل اجاره داریم
که جوابگوی نیازها نیست

رویداد زیرساخت دیجیتال ایران

کارخانه نوآوری رسانه راهکار برگزار کرد

راه کار برگزار می کند
چهارمین رویداد بلاکچین
رمزارز و دارایی دیجیتال ایران
۱۹ و ۲۰ دی ماه ۱۴۰۳

رئیس هیئت مدیره: رسول قربانی
مدیرعامل و عضو هیئت مدیره:
رضا قربانی
عضو هیئت مدیره: مینا والی
عضو هیئت مدیره و مدیر
توسعه کسب و کار: رضا جمیلی
عضو هیئت مدیره و مدیر محتوا:
میثم سلیمانی

کارنگ
هفته نامه کارنگ | شماره ۱۵۷ | سال چهارم | ۲۶ آبان ۱۴۰۳

مدیر مسئول و صاحب امتیاز:
مینا والی

سردبیر: میثم سلیمانی

دبیر تحریریه: رضا امیرزاده

تحریریه: بهناز ملکی
مریم آزادی طلب، مهران امیری

مدیر هنری: علیرضا کیوان

صفحه آرا: حمید ابراهیمی
محمد قربانی

شبکه های اجتماعی: فاطمه گلزار

چاپ: هنراشکان

ناظر چاپ: قادر شهبازی

نشانی: تهران، جنت آباد جنوبی
خیابان لاله غربی، خیابان حدیث
کوچه حدیث دوم، پلاک ۸

وب سایت: Karangweekly.ir

شماره تماس: ۰۲۱-۴۶۰۱۲۲۰۴

کارنگ رسانه اقتصاد نوآوری است. رسانه ای که نسخه چاپی آن هر هفته شنبه ها منتشر می شود و وب سایت و شبکه های اجتماعی اش هر ساعت، اخبار و تحولات این بخش از اقتصاد را پوشش می دهند. در کارنگ ما تلاش داریم تا از کسب و کارهای نوآور ایرانی، استارت آپ ها، شرکت های دانش بنیان و دیگر کسب و کارهای کوچک و بزرگی که در بخش های مختلف اقتصاد نوآوری حضور دارند بگوییم.

خانه از پای بست...

آیا با وضعیت فعلی زیرساخت ها رشد اقتصادی امکان پذیر است؟

در حال رخ دادن است و باتوجه به شتاب روزافزون این صنعت در جهان احتمالاً خیلی زودتر از آنچه گمان می کنیم آثار هشدارهای فعالان این حوزه را به چشم خواهیم دید. در آینده ای که احتمالاً قرار است هوش مصنوعی در آن حرف اول و آخر را بزند، میان کشورهای جهان ماراتنی برای خرید تجهیزات کلیدی این صنعت شکل گرفته است، به شکلی که شرکت های پیشرو در این حوزه با توجه به تقاضای گسترده در بازار، مبنای عرضه خود را سیاست های خودی و غیرخودی قرار داده اند؛ حال در این بازار ما ایرانی ها نه تنها خودی به شمار نمی آییم، بلکه سدی به نام تحریم های خارجی را پیش رو داریم.

به این موانع، قوانین و مقررات داخلی همراه با برخوردهای سلیقه ای که فعالان حوزه زیرساخت کشور از آن با عنوان تحریم های داخلی یاد می کنند هم اضافه کنید. در سال های اخیر بسیار دیده ایم که مسئولان کشور با وعده های خود، چنان ژست می گیرند که گویی کاری انجام شده و به ثمر نشست؛ برای مثال همه جا صحبت از سهم ۱۵ درصدی اقتصاد دیجیتال از تولید ناخالص داخلی است که در برنامه هفتم در نظر گرفته شده است؛ حالا گذشته از آنکه کیک اقتصاد کشور ما آنچنان کوچک شده که سهم ۱۵ درصدی آن هم خیلی قابل مقایسه با آنچه حتی در کشورهای همسایه ما در جریان است نیست، اما در این میان اگر قرار باشد در آینده به دلیل ناترازی ها که هر روز به جای اقتصادمان در حال رشد است، روزی چند ساعت برق و اینترنت و... نداشته باشیم، می توان انتظار چنین رشدی از اقتصاد دیجیتال داشت؟ به قول سعدی: «خانه از پای بست ویران است/ خواجه در فکر نقش ایوان است»

رضا امیرزاده
Amirzadeh.reza@gmail.com

این یادداشت را در حالی می نویسم که امروز به دلیل قطعی برق، بیش از دو ساعت من و همکارانم در تحریریه پشت سیستم های تاریک خود نشستیم بودیم و امکان انجام هیچ کاری را نداشتیم؛ این اتفاق زمانی افتاد که در کارنگ این شماره، در حال سروسامان دادن به ویژه نامه رویداد زیرساخت دیجیتال بودیم که چند روز پیش برگزار شد؛ رویدادی که طی برگزاری آن یکی از مهم ترین دغدغه هایمان این بود، مبادا سایه سنگین تاریکی و بی برقی در میانه کار برسرمان سنگینی کند. واقعاً بدون برق در روزگار امروز چه کاری را می توان انجام داد؟ آیا قرار است از این به بعد رفتن برق بخشی از روتین کار و زندگی مان شود و باید به عنوان یکی از الزامات زیست در تهران، برنامه هایمان را با خاموشی ها تنظیم کنیم؟ آیا در روزگاری نه چندان دور به این مشکل، شبیه خیلی دیگر از گرفتاری های اقتصادی و... در کشور عادت خواهیم کرد؟ اگرچه شاید از نگاه برخی انتخاب بین گزینه چند ساعت بی برقی یا آلودگی ناشی از سوزاندن مازوت در هوا، انتخاب اولی منطقی تر باشد اما چرا باید مسیرمان محتوم به انتخاب چنین دوراهی ناخوشایندی باشد؟ آیا حساب کرده اند این چند ساعت بی برقی در روز، چه صدمه ای به کسب و کارها خواهد زد و آیا دغدغه جبران خسارت مردم را دارند؟ ناترازی امروز ایران در حوزه انرژی اتفاقی نیست که در یکی دو سال اخیر افتاده باشد. در حوزه انرژی نه تنها نیروگاه های ما متناسب با نیازمان توسعه پیدا نکرده بلکه فرسودگی چون موربانه ای کارایی این صنعت را به مخاطره انداخته است.

اتفاقی که در صنعت زیرساخت دیجیتال کشور نیز دوراهی ناخوشایندی باشد؟ آیا حساب کرده اند این چند ساعت بی برقی در روز، چه صدمه ای به کسب و کارها خواهد زد و آیا دغدغه جبران خسارت مردم را دارند؟ ناترازی امروز ایران در حوزه انرژی اتفاقی نیست که در یکی دو سال اخیر افتاده باشد. در حوزه انرژی نه تنها نیروگاه های ما متناسب با نیازمان توسعه پیدا نکرده بلکه فرسودگی چون موربانه ای کارایی این صنعت را به مخاطره انداخته است.

اتفاقی که در صنعت زیرساخت دیجیتال کشور نیز

طی حکمی از سوی رئیس کل بانک مرکزی

صادق فرامرزی مدیرعامل فنحاب شد

طی حکمی از سوی پرویز خوش کلام خسروشاهی، رئیس کل بیمه مرکزی، صادق فرامرزی، مدیرعامل هلدینگ فن آوری اطلاعات بیمه مرکزی (فنحاب) شد.

هلدینگ فن آوری اطلاعات بیمه مرکزی با مأموریت پیاده سازی اهداف ارائه خدمات از طریق دولت الکترونیک و استقرار حاکمیت فناوری اطلاعات در صنعت بیمه، با نام فنحاب فعالیت می کند و انتظار می رود با انتخاب فرامرزی به عنوان مدیرعامل، چشم به افق های جدیدی در نوسازی و تحول زیرساخت های فناورانه بیمه در کشور داشته باشد.

صادق فرامرزی پیش از این در سمت مدیرعاملی، دست آوردهای قابل توجهی در حوزه های مختلف پرداخت، بانکداری و بانکداری باز، تأسیس و

مدیریت هلدینگ فن آوری اطلاعات و فعالیت صنفی در کارت اعتباری ایران کیش، فراپوم، صاد و نظام صنفی رایانه ای تهران داشته است.

پیمان

مسابقه نویسندگی پیمان

پیمان با همکاری ویرگول، مسابقه نویسندگی با موضوع پرداخت مستقیم (دایرکت دبیت) را برگزار می‌کند. زمان برگزاری این کمپین از ۷ آبان تا ۷ آذر خواهد بود.

سرمایه‌گذاری دیجی کالا در میاره

دیجی کالا و دیجی اکسپرس ۲۳۵ میلیارد تومان در شرکت «میاره» سرمایه‌گذاری کردند و ۳۴ درصد سهام آن را در اختیار گرفتند.

فراخوان نصر برای جایگاه بازرسی

سازمان نصر تهران از اعضایش خواست تا در صورت تمایل برای نمایندگی سمت بازرسی در سازمان نظام صنفی استان تهران تا پایان ۳۰ آبان‌ماه اقدام کنند.

آغاز ثبت گمرک آیفون مسافری

رئیس سازمان توسعه تجارت ایران، اعلام کرد افرادی که از آبان به‌صورت مسافری گوشی وارد کشور کرده‌اند، می‌توانند اظهار اولیه خود را در گمرک ثبت کنند.

زیرساخت دیجیتال
DIGITAL INFRASTRUCTURE

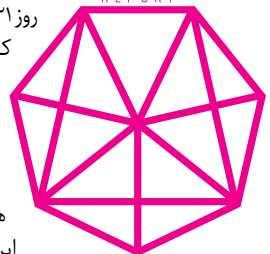
شماره ۱۵۷
۲۶ آذر ۱۴۰۳
سال چهارم

رویداد زیرساخت دیجیتال برگزار شد

با حضور بیش از ۶۰۰ نفر از فعالان حوزه زیرساخت دیجیتال و صنایع مرتبط با آن

گزارش
REPORT

اولین رویداد زیرساخت دیجیتال روز ۲۱ آبان سال ۱۴۰۳ به همت کارخانه نوآوری رسانه راه‌کار برگزار شد. در این رویداد ۶۰۰ نفر از فعالان حوزه زیرساخت دیجیتال و سخت‌افزار در سالن همایش‌های کتابخانه ملی ایران دور هم جمع شدند و با هم درباره چالش‌ها و فرصت‌های این حوزه گفت‌وگو کردند.

گفت‌وگوهای تخصصی با مدیران و تأمین‌کنندگان

بخش حضوری با سخنرانی رضا قربانی، مدیرعامل راه‌کار و رضا جمیلی، دبیر برگزاری رویداد، آغاز شد. پس از سخنان ابتدایی، تندیس چهره‌های برتر و تأثیرگذار حوزه زیرساخت دیجیتال به برگزیدگان این بخش اهدا شد.

در ادامه ۴ پنل تخصصی به نام‌های «زیرساخت ارتباطات؛ نیازهای اقتصاد دیجیتال و داشته‌های ما»، «از تولید تا تأمین؛ همه مسیرهای یک صنعت»، «چالش‌های کسب‌وکارهای ایرانی حوزه زیرساخت دیجیتال» و «نیازهای سخت‌افزاری در اکوسیستم مالی و بانکی» برگزار شد. در این پنل‌ها مدیران عامل و رؤسای شرکت‌های مختلف از ارائه‌دهندگان خدمات الکترونیک، تأمین‌کنندگان سخت‌افزار، ارائه‌دهندگان پشتیبانی، تولیدکنندگان و نهادهای تنظیم‌گر حضور داشتند.

در این پنل‌ها از چالش‌های این حوزه به‌خصوص چالش‌هایی که فعالان با تنظیم‌گر این حوزه دارند و فرصت‌هایی که در گذشته از دست رفته است و در آینده در پیش روی ماست صحبت شد.

در بخش حضوری همچنین در ارائه با عنوان‌های «اهمیت مهندسی و تنوع بخشی در حوزه زیرساخت دیجیتال» و «سخت‌افزار خاص منظوره یا عمومی» ارائه شد.

مدیران ارشد و فعالان صنعت زیرساخت، کسب‌وکارهای تولیدکننده و تأمین‌کننده سخت‌افزار، خردفروشان، برندهای مطرح کشور و متخصصان حوزه زیرساخت دیجیتال در این رویداد مخاطب گفت‌وگوها و پنل‌های مختلفی بودند که فرصت آشنایی آخرین دستاوردهای حوزه زیرساخت، چالش‌ها و ترندهای این حوزه را برایشان ایجاد کرد. این رویداد در دو بخش غیر حضوری و حضوری برگزار شد که بخش غیر حضوری آن از ساعت ۱۰ آغاز شد. در این بخش ۴ سخنران از معماری جدید سخت‌افزاری، نیازها و چالش‌های هلدینگ‌ها، آینده زیرساخت‌های پردازشی و زیرساخت‌های هوش مصنوعی در ایران صحبت کردند. این بخش از رویداد در قالب ویدئو کست منتشر خواهد شد و در اختیار علاقه‌مندان این حوزه قرار خواهد گرفت.

با پایان بخش غیر حضوری پذیرش افراد در این رویداد آغاز شد و حامیان این رویداد نیز در غرفه‌های خود به معرفی کسب‌وکار خود، فعالیت‌ها و کالا

نسل زد؛ در مرکز توجه استراتژی برندگان فرمایی بانک سامان

بانک سامان اولین گزارش سرمایه انسانی خود را با تمرکز بر چالش‌های منابع انسانی این بانک و نگاه به نسل زد منتشر کرد

بانک سامان نخستین گزارش سالانه سرمایه انسانی خود را منتشر کرد؛ این نخستین بار است که یک بانک ایرانی اقدام به انتشار چنین گزارشی می‌کند. نشست خبری انتشار اولین گزارش منابع انسانی بانک سامان با حضور فرشته ضرابیه، معاون توسعه و زیرساخت بانک سامان و پیمان نادری، مدیر سرمایه انسانی بانک سامان، در محل برج بانک سامان برگزار شد. نخستین گزارش سرمایه انسانی بانک سامان با نام «سفرنامه الماس» و به زبان انگلیسی منتشر شده است. پیمان نادری دلیل انتشار این گزارش به زبان انگلیسی را مطرح شدن در سطح جهانی بیان کرد. پیمان نادری در این نشست به حاضران اعلام کرد که بانک سامان نزدیک‌ترین نگاه را به زاویه دید نسل زد دارد و سعی در تغییر ساختار خود برای ایجاد محیط کار مناسب برای این نسل دارد. همچنین در ابتدای این نشست تعداد پرسنل بانک سامان ۲۷۷۱ نفر اعلام شد که ۳۱ درصد از این تعداد را زنان و ۶۹ درصد را مردان تشکیل می‌دهند.

تلاش برای ایجاد محیط کاری مناسب برای نسل زد

یکی از اصلی‌ترین مواردی که تمام صنایع از جمله بانک‌ها با آن روبرو هستند نیروی کار نسل جدید یا همان نسل زد است. به گفته نادری این گروه تفکر متفاوتی نسبت به محیط کار دارند و از این رو بانک سامان سعی دارد با تفکر نو، پیش‌بینی‌ترندها و ایجاد یک محیط کاری منعطف و همچنین نظام پرداخت منعطف، محیط مناسبی برای نیروی کار نسل زد ایجاد کند. نادری در ادامه مطرح کرد: «به واسطه پروژه گزارش منابع انسانی توانستیم نیازهای نسل جدید را دریابیم.» او در توضیحات چگونگی ایجاد محیط کاری منعطف که مورد قبول نیروی کار نسل جدید نیز باشد، گفت: «در بانک سامان هیچ سرویسی در حوزه پرسنل ارائه نمی‌شود که در طول سال مورد بازبینی قرار نگیرد. در بسیاری موارد سرویس‌های حوزه HR در بانک سامان بعد از یک سال تغییر کرده است.»

ایجاد شبکه اجتماعی «همسا» برای ارتباط بهتر درون سازمانی

نادری در ادامه به شبکه اجتماعی درون سازمانی بانک سامان

به نام «همسا» اشاره کرد. او درباره همسا توضیح داد: «در شبکه اجتماعی همسا، پرسنل می‌توانند به صورت شناخته شده و یا ناشناس پیام، پیشنهاد و شکایات خود را ارائه دهند و در هر زمان از شبانه‌روز با مدیران از لایه‌های مختلف مدیریتی ارتباط برقرار کنند.» درباره شبکه اجتماعی درون سازمانی همسا، فرشته ضرابیه عنوان کرد که این شبکه اجتماعی با توجه به نسل زد طراحی شده زیرا این نسل می‌خواهد در مکالماتی با سرعت بالا به پاسخ‌های مورد نظر خود برسد و از سویی دیگر نوع ارتباط مورد قبول در این نسل بر بستر پلتفرم‌هاست.

طراحی تعاملی برای شفافیت بیشتر

یکی از نکات قابل توجه درباره گزارش سرمایه انسانی بانک سامان، طراحی

این گزارش به صورت تعاملی است. به این مفهوم که خواننده گزارش در نسخه PDF ارائه شده می‌تواند روی لینک‌های تعبیه شده در صفحات گزارش کلیک و اطلاعات بیشتری را

دریافت کند. هدف از این طراحی ایجاد شفافیت برای نسل زد عنوان شده است. نادری در ادامه درباره نرخ خروج از بانک سامان توضیح می‌دهد که در طول سال‌های گذشته نرخ خروج از بانک سامان همواره دو و نیم درصد بوده است و تلاش نیز بر ثابت نگه داشتن این نرخ خروج بوده است. او همچنین توضیح می‌دهد که البته ثبات در نرخ خروج از سازمان همیشه به معنای پیشرفت نیست و در برخی موارد لازم است تا نیروی انسانی در گردش باشد تا یک سازمان با پیشرفت همراه باشد.

در طول سال‌های گذشته نرخ خروج از بانک سامان همواره دو و نیم درصد بوده است و تلاش نیز بر ثابت نگه داشتن این نرخ خروج بوده است

سعی کردیم محیط کار را انسانی‌تر کنیم

فرشته ضرابیه، معاون سرمایه انسانی بانک سامان در پاسخ به سؤال غزل یگانی، مدیر استودیو برند کارفرمایی کارخانه نوآوری رسانه راه‌کار، مبنی بر چگونگی مواجهه بانک سامان با چالش مهاجرت توضیح داد: «تنها کاری که توانستیم بکنیم این بود که محیط کاری آرامی همراه با امنیت شغلی ایجاد کنیم تا افراد بتوانند در محیط

گزارش کارنگ از حضور کسب و کارهای حوزه اقتصاد نوآوری در نمایشگاه کار دانشگاه شریف

فرصت آشنایی دانشجویان با صنایع مختلف

سال داشتیم،

غایبان تجارت الکترونیکی

حانیه تولایی، سرپرست تجربه کارکنان گروه اسنپ، نیز تقویت برند کارفرمایی و حضور یکپارچه تمام و نچرها و تقویت هویت گروه اسنپ را دلیل اصلی حضور هرساله این برند در نمایشگاه کار شریف اعلام می کند. او با اشاره به عدم حضور بعضی از شرکت های بزرگ تجارت الکترونیک مثل دیجی کالا، تپسی و علی بابا در این نمایشگاه می گوید: «به جای شرکت های دوست و رقیب ما شرکت های دیگری از صنایع دیگری حضور پیدا کرده اند که برای دانشجویان جذاب است؛ ولی برای ما که در حوزه تک فعالیت می کنیم کمی دلسردکننده است.»

افزایش آگاهی از برند توسن

توسن دلیل متفاوت تری برای حضور خود عنوان می کند. کوروش عباسی، مدیر ارشد برند توسن، توضیح می دهد: «ما یک شرکت BYB هستیم و با شرکت ها سرور کار داریم. به همین دلیل کارجویان آگاهی چندانی از برند ما و کاری که ما می کنیم ندارند. پس هدف ما افزایش آگاهی دانشجویان و کارجوها به عنوان کارفرما از برند ماست. تجربه ما از حضور چند ساله مان در این نمایشگاه به ما ثابت کرده است که افزایش آگاهی از برندها هدف بهتری است.» او توضیح می دهد: «حضور در نمایشگاه کار دانشجویی تجربه متفاوتی است؛ زیرا بازدیدکنندگان در این نمایشگاه در بسیاری از مواقع کارجو نیستند و جور دیگری به فضای کار نگاه می کنند. صرفاً علاقه مندند تا از سازمان ها اطلاعاتی کسب کنند و با فضای آن آشنا شوند یا حتی به دنبال منتورشیپ هستند که در غرفه توسن هر روز تعدادی از متخصصین برای مشاوره و صحبت با این افراد حضور دارند. از طرفی دسترس پذیری این نمایشگاه برای کارجوها بهتر است.»

چهاردهمین نمایشگاه کار دانشگاه شریف از ۲۰ تا ۲۲ آبان برگزار شد. در این نمایشگاه شرکت های مختلف از صنایع گوناگونی حضور دارند. از حوزه اقتصاد نوآوری نیز شرکت هایی مثل بلوبانک، خدمات انفورماتیک، اسنپ، خانومی و توسن در غرفه هایی با دانشجویان و کارجوها تعامل می کنند. دانشگاه صنعتی شریف از دهه نودیبه کمک سازمان های مختلف نمایشگاه کار شریف را برگزار می کند. این نمایشگاه فرصت مناسبی برای دانشجویان و کارجویانی است که به دنبال فرصت های شغلی در صنایع مختلف هستند.

بحران نیروی انسانی

مریم یآوری، مدیر منابع انسانی خانومی، با اشاره به بحران کمبود نیروی انسانی متخصص در منابع انسانی حضور در این نمایشگاه را برای تمام شرکت های درگیر با این بحران مفید دانست. او توضیح می دهد: «چالش منابع انسانی در صنعت تجارت الکترونیک بسیار پررنگ است و با توجه به اینکه این رویداد در دانشگاه شریف برگزار می شود به ما این فرصت را می دهد که با دانشجویان که نیروی متخصص حال و آینده را تشکیل می دهند، ارتباط بگیریم و برایمان مهم بوده است که تصویر مناسبی از برند خانومی در ذهن دانشجویان شکل دهیم.»

تقویت برند کارفرمایی

برای شرکت خدمات انفورماتیک هم تقویت برند کارفرمایی هدف حضور در این نمایشگاه است. مهسا علیخانی، رئیس گروه استعدادیابی و استخدام شرکت خدمات انفورماتیک، با اشاره به سابقه حضور این شرکت در این نمایشگاه می گوید: «امسال سال دهم حضور ما در این نمایشگاه است و بر اساس تجربه رزومه های دریافتی در اینجا کیفیت بسیار خوبی دارند. به خصوص در حوزه کارآموزان جذب بسیار خوبی در این چند

شخصی زندگی خود نیز آرامش داشته باشند. اما ما اختیاری بر دغدغه های بیرونی نداریم. دغدغه هایی که همواره وجود دارند. نرخ مهاجرت در سازمان ما معمولاً پایین بوده است اما با این حال در سال های اخیر با نرخ مهاجرت نسبتاً بیشتری مواجه بودیم.» او در ادامه بیان کرد که در جهت ایجاد محیط کار مناسب برای جلوگیری از مهاجرت افراد سعی شده است تا محیط کار «انسانی تر» شود؛ از این رو بانک سامان برنامه هایی در جهت پایش سلامت کارکنان خود راه اندازی کرده است.

تبدیل کارمندان به مشاوران بانکی

نادری در پاسخ به سؤال رضا جمیلی، مدیر توسعه کسب و کار کارخانه نوآوری رسانه راه کار درباره چگونگی برنامه ریزی در راستای برند کارفرمایی بانک سامان در جهت جذب نیروهای متخصص در حوزه فناوری توضیح داد: «هفته ای نیست که در خصوص نیروهای فناوری اطلاعات جلسه نداشته باشیم و همواره در حال پایش این حوزه به همراه مدیران فناوری اطلاعات خود هستیم و تمرکز ما در این حوزه افزایش پیدا کرده است.» او رقابت در حوزه جذب و نگهداشت متخصصان فناوری را به آقایانوسی خونین تشبیه کرد و ادامه داد: «چنین شرایطی ما را بر این داشته است که در این حوزه مانیتورینگ و مراقبت بیشتری داشته باشیم. به واسطه استارت آپ هایی که محیط کاری مناسبی برای نیروهای آی تی ایجاد می کنند ممکن است خروج داشته باشیم، اما خیلی بابت خروج نیروهای مان و جذب آنها به استارت آپ ها نگرانی نداریم.» او در راستای چگونگی حفظ نیرو در بانک سامان توضیح داد: «باید تمایزی ایجاد کنیم که بر بستر ساختاری و فرهنگی بانک قرار بگیرد و در بلند مدت این شرایط را حفظ کنیم. بنابراین در سطح ماکرو نوع حضور و تعامل در کار را مانند ساعت کاری کمی منعطف کردیم و از لحاظ نظام پرداخت کاری انجام دهیم تا سطح رضایت را افزایش بدهیم.» نادری در ادامه به افزایش تقاضای نیروی کار در حوزه فناوری اطلاعات و عرضه کم و محدود در آن اشاره کرد. به گفته او فارغ التحصیلان این حوزه ها قصد مهاجرت دارند و در نتیجه عرضه نیروی حوزه فناوری اطلاعات کم می شود و از سویی هم تقاضا برای جذب این دسته از نیروها روز به روز در حال افزایش است.

ایجاد محیط کار منعطف

به گفته نادری، بانک سامان با محیط کار منعطف و جبران خدمت توانسته این کمبود را جبران کند. همچنین این بانک تصمیم گرفته است تا برای حفظ و نگهداشت نیروهای خود «پرداخت منعطف با عملکرد» را ایجاد کند. فرشته ضرابیه در ادامه درباره روند پیشرفت شغلی در بانک سامان توضیح داد: «روند پیشرفت شغلی در بانک سامان متفاوت شده در نتیجه نقش کارکنان نیز در شعبه ها متفاوت شده است. بانک سامان به سمت بانکداری دیجیتال حرکت می کند. بخش بلوبانک ما کاملاً مجزا است و افراد در این بخش به شکل متفاوتی کار می کنند در نتیجه عملیات سنتی بانکی عملاً دیگر در شعب انجام نمی شود.»

ضرابیه ادامه داد که کارکنان بانک سامان در شعب در حال تبدیل شدن از کارمند بانک به مشاور بانکی می شوند و به مشتریان بر اساس نیازشان خدمات ارائه می دهند.

شماره ۱۵۶
آبان ۱۴۰۳
سال چهارم

حمید خسروی، معاون
عملیات فنی امیدسیستم
عنوان کرد

تجهیزات منسوخ امکان احراز اصالت ندارند

حمید خسروی، معاون عملیات فنی امیدسیستم در ارائه تخصصی خود در رویداد زیرساخت دیجیتال درباره «چالش‌های به کارگیری از تجهیزات منسوخ و مواجهه با تکنولوژی‌های جدید» سخنرانی کرد.

خسروی در ابتدا بیان کرد: «در مراکز داده کشور با چالش استفاده از تجهیزات سخت‌افزاری منسوخ روبه‌رو هستیم. این تجهیزات امکان احراز اصالت ندارند، نحوه تأمین آنها از انبارهای استوک باید اتفاق بیفتد که امری دشوار به شمار می‌رود، مصرف برقی این تجهیزات بالاست، نسخه‌های جدید روی آنها نصب نمی‌شود و نمی‌توان از ویژگی‌های جدید استفاده کرد.»

او در جواب این که در مواجهه با فناوری‌های جدید با چه چالش‌هایی مواجه هستیم، عنوان کرد: «هزینه اولیه بالا، عدم اعتماد و سرمایه‌گذاری ذی‌نفعان، محدودیت‌های مرتبط با گواهینامه و پشتیبانی از شرکت‌های سازنده، غفلت از بهینه‌سازی نرم‌افزار با توجه به توسعه سخت‌افزار، جایگزینی دشوار در فرایند مهاجرت به سیستم‌های فعال و سازگاری با آن، عدم وجود نیروهای ماهر برای پشتیبانی تخصصی از تجهیزات، عدم اطلاع بهره‌برداران از مزایا و نحوه تدوین اسناد فنی، عدم وجود بازخورد از نمونه‌های اجرایی موفق از جمله چالش‌هایی است که در مواجهه با فناوری‌های نوین با آن مواجه هستیم.»

۱۵۰۰ رک قابل اجاره داریم اما نیاز حداقلی ما ۱۰ هزار رک است

گزارشی از بخش ویدئوکست اولین دوره رویداد زیرساخت دیجیتال

بخش ویدئوکست اولین دوره از رویداد زیرساخت دیجیتال که به همت کارخانه نوآوری رسانه راه‌کار برگزار شد، به موضوعات تخصصی حوزه زیرساخت دیجیتال اختصاص یافت. در این بخش که به شکل ویدئویی و آنلاین در اختیار علاقه‌مندان این حوزه قرار خواهد گرفت، جتد تن از مدیران ارشد اکوسیستم زیرساخت دیجیتال و سخت‌افزار ایران در ارائه‌های تخصصی به چالش‌ها و مشکلات این حوزه پرداختند. در آغاز این بخش از رویداد زیرساخت دیجیتال، راضیه مینایی، کارشناس توسعه کسب و کار راه‌کار ضمن خوشامدگویی به حضار، هدف از برگزاری رویداد زیرساخت دیجیتال را ایجاد بستری برای تبادل نظر میان پیشکسوتان و پیشگامان حوزه زیرساخت دیجیتال برای تبادل نظر عنوان کرد و گفت: «زیرساخت دیجیتال قلب تپنده اقتصاد دیجیتال است.»

شماره ۱۵۷
آذر ۱۴۰۲
سال چهارم

چالش‌ها و راهکارها» به افزایش تعداد هلدینگ‌ها در سال‌های اخیر در کشور اشاره کرد. او در این خصوص توضیح داد: «خیلی از این هلدینگ‌ها تمایل دارند سبدهای سرمایه‌گذاری‌شان شامل سبدهای کم‌ریسک و پرریسک باشد.» او در ادامه ارائه خود با مدل‌سازی شرکت‌های با سابقه، باثبات و کم‌ریسک در کنار شرکت‌های کوچک، انعطاف‌پذیر و پرریسک، به بررسی شرایط هر کدام از این مجموعه‌ها پرداخت و با توجه به شرایط هر یک نیازهایشان در زمینه زیرساخت را برشمرد.

به گفته او، تاکنون گام‌هایی برای پیشرفت و پیشروی در زیرساخت دیجیتال برداشته شده است اما نمی‌توان این حقیقت را کتمان کرد که مسیری طولانی پیش‌رو است. مینایی اظهار کرد: «در بخش بعد از ظهور رویداد زیرساخت دیجیتال پل‌ها و سخنرانی‌های مختلفی انجام می‌شود و مسائل اکوسیستم زیرساخت دیجیتال از تمام جوانب بررسی می‌شود. امیدواریم نتیجه این رویداد منجر به برداشتن گامی مؤثر در راستای ارتقای صنعت زیرساخت دیجیتال باشد.»

زیرساخت دیجیتال در هلدینگ‌ها؛
نیازها، چالش‌ها و راهکارها
مسعود مقیمی، مدیرعامل داروگ کلاد طی ارائه خود در رویداد زیرساخت دیجیتال با عنوان «زیرساخت دیجیتال در هلدینگ‌ها؛ نیازها،

محمد مهدی بشیرنژاد، معاون بازرگانی فالنیک در رویداد زیرساخت دیجیتال بخش خصوصی و ضرورت ایجاد مزیت نسبی

محمد مهدی بشیرنژاد، معاون بازرگانی فالنیک در رویداد زیرساخت دیجیتال درباره مهم‌ترین دستاورد کسب و کارهای حوزه تأمین در سال‌های اخیر صحبت کرد. او در ابتدای صحبت‌های خود عنوان کرد: «به طور کلی، استراتژی شرکت‌ها یا برای توسعه است یا برای بقا. اگر یک شرکت را جزئی

از اکوسیستم تصور کنیم، باید بدانیم استراتژی کل کشور چه بوده است. در سال‌های گذشته ما شاهد استراتژی بقا بوده‌ایم. ما در حال حاضر موج مهاجرت را داریم و شرکتی مثل دیجی‌کالا مهم‌ترین دلیل ترک شغل نیروهای خود را مهاجرت بیان کرده که آمار آن ۲۵ درصد بوده است.»

تغییر استراتژی برای رشد اکوسیستم
او در پاسخ به این سؤال که چگونه می‌توان اکوسیستم را رشد داد، گفت: «استراتژی باید تغییر کند. ما باید توسعه صادرات یا جایگزینی واردات داشته باشیم. واردات در حال حاضر سخت شده است. در حوزه تولید سخت‌افزار که در حوزه رقابت جا مانده‌ایم مشوق ارائه می‌شود. فاصله فناوری به اندازه‌ای زیاد شده که این اتفاق می‌افتد. ما باید روی حوزه مزیت نسبی کار کنیم. با توجه به فاصله زیادی که در حوزه سرویس ایجاد نشده، می‌توانیم فعالیت بهتری در این حوزه داشته باشیم. در مواردی

در حال شکل‌گیری هستند و تأکید کرد، حدود ۸۰ درصد از مصرف‌کنندگان قرار نیست خودشان دیتاستر داشته باشند و از ارزش افزوده‌ای که این کارخانه‌های ایجاد می‌کنند، استفاده خواهند کرد.»

او درباره ایران گفت که در حال حاضر بدون در نظر گرفتن نیازها در زمینه توسعه دیتاسترها، به حدود ۱۰ الی ۱۵ هزار رک که قابل اجاره باشند نیاز داریم. شمس تعداد رک‌های قابل اجاره فعلی در ایران را حدود ۱۵۰۰ رک عنوان کرد.

در ارائه خود در رویداد زیرساخت دیجیتال با عنوان «زیرساخت مورد نیاز هوش مصنوعی در ایران» درباره تغییراتی که در دنیای زیرساخت‌های محاسباتی رخ می‌دهد صحبت کرد. او در ابتدا بیان کرد: «یک پارادایم شیفت در دنیا در خصوص زیرساخت‌های محاسباتی در حال رخ دادن است که ما باید آن را بشناسیم و آن مهاجرتی است که به سمت دیتاسترها GPU در حال اتفاق است. اگر به این تغییر در دنیا توجه نکنیم در ۵ سال آینده جایگاهی در دنیا نخواهیم داشت.» او ادامه داد: «در حال حاضر یک تریلیون دلار تجهیزات در دیتاسترهای سنتی وجود دارد و این پارادایم شیفت جدید باعث شده یک فرصت یک تریلیون دلاری دیگر برای سرمایه‌گذاری در دیتاسترهای نسل جدید شکل بگیرد.»

کارخانه‌های هوش مصنوعی

محمدعرفان شمس در ادامه از کارخانه‌های هوش مصنوعی در دنیا صحبت کرد که در این پارادایم شیفت

ویژگی‌های زیرساخت کلاد

مقیمی در بخش دیگری از صحبت‌های خود ویژگی‌های زیرساخت کلاد را توضیح داد که شامل مواردی مانند تمرکز روی توسعه، مقیاس‌پذیری سریع و آسان، صرفه‌جویی هزینه، پویایی بالا، کاهش سربار نیروی انسانی و دامنه‌های مدیریت‌پذیر ایزوله و نظام‌مند می‌شد. او تأکید کرد که هلدینگ‌ها باید از تکرار اشتباه‌های دیگر سازمان‌ها پرهیز کنند و ادامه داد: «زیرساخت کلاد می‌تواند به هلدینگ‌ها این امکان را بدهد که در زمینه زیرساخت، تصمیم‌های مناسب اتخاذ کنند و با توجه به سبد سرمایه‌گذاری‌شان که شامل شرکت‌های کم‌ریسک و پرریسک می‌شود، وارد یک بازی برد-برد شوند.»

بازار یک تریلیون دلاری دیتاسترهای نسل جدید

محمدعرفان شمس، راهبر تیم محصولی آروان کلاد

آن را پیاده‌سازی کنند. قبلاً هدف نیروهای مهاجرتی ما به سمت اروپا بود الان به سمت کشورهای عربی است. مهم‌ترین اقدامی که باید انجام شود این است که موانع برداشته شود. اگر بخش خصوصی روی مزیت نسبی کار نکند از بین می‌رود.»

صف تخصیص ارز باشیم و دستورالعمل‌ها مدام به روز می‌شود. این عوامل، جریان نقدینگی شرکت‌ها را دچار مشکل می‌کند. استراتژی‌های دولت همگن نیست. او در پیشنهادی برای بهبود وضعیت سرمایه‌گذاری گفت: «استراتژی تمرکز بهترین راه است. زمانی که روی مزیت نسبی تمرکز کنیم و آنها را بشنویم، می‌توانیم موفق‌تر باشیم. اگر موانع برداشته شود می‌توانیم به عنوان مثال تکنولوژی‌های جهان را در عرض ۶ ماه تحویل بگیریم. عدم سنخیت سیاست‌ها باعث ایجاد مشکل شده است. ما نمی‌توانیم در همه صنایع موفق باشیم و باید روی حوزه‌های محدودی تمرکز کنیم.»

برنامه‌ریزی باید مبتنی بر واقعیت باشد

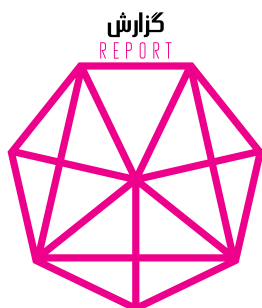
معاون بازرگانی فالنیک درباره عدم سنخیت سیاست‌ها خاطرنشان کرد: «بخشی از برنامه توسعه این است که حاکمیت برنامه‌ریزی می‌کند اما این برنامه‌ریزی‌ها باید مبتنی بر واقعیت و ظرفیت‌ها باشد. استراتژی‌ها فقط روی کاغذ نوشته می‌شود و نمی‌توانند

مثل تولید ماشین‌های پرآزشی فاصله زیاد شده و یک تولیدکننده چینی پیدا می‌شود و شرکتی روی آن برچسبی می‌زند و داخلی می‌شود. بشیرنژاد در پاسخ به این سؤال که در بحث خرید و فروش با دنیا، کدام یک از کشورهای منطقه شانس بیشتری دارند، اظهار کرد: «امارات در بازارهای مالی جلوتر هستند. برای ما بحث تحریم وجود دارد که ما مجبور می‌شویم کالا و فناوری را وارد کشور کنیم.»

استراتژی‌های دولت همگن نیست

معاون بازرگانی فالنیک درباره اینکه استراتژی رگولاتوری کدام نهاد می‌تواند وضعیت این اکوسیستم را بهبود ببخشد، بیان کرد: «بر اساس برنامه هفتم توسعه متوسط رشد اقتصادی باید ۸ درصد و اقتصاد دیجیتال ۱۱ درصد باشد. برای این اتفاق باید سرمایه‌گذاری داخلی یا خارجی اتفاق بیفتد. دولت نباید مانع سرمایه‌گذاری داخلی شود. در سال ۱۳۹۵ اگر ما سفارشی داشتیم صبح تصمیم می‌گرفتیم و در عرض یک ساعت در سامانه توسعه تجارت ثبت می‌کردیم. اکنون باید هفتاد روز در

تاریخ از ما شروع نمی شود

تقدیر از چهره‌های برتر و ماندگار حوزه زیرساخت دیجیتال

از محمدعلی گوگانی، سعید عسکری انارکی، حسین ریاضی و محمدعلی یوسفی زاده به عنوان چهره‌های ماندگار حوزه زیرساخت دیجیتال تقدیر شد

قدردانی کنیم، او با اشاره به این که نگرانیم که زیرساخت دیجیتال کشور دچار بلایی شود که صنعت برق در حال حاضر با آن دست و پنجه نرم می‌کند، تأکید کرد که انتقال این گزاره به افراد دولتی و حاکمیتی مهم است.

بر تحریم‌های داخلی نور بیاندازم

رضا قربانی، مدیرعامل کارخانه نوآوری رسانه راهکار در رویداد زیرساخت دیجیتال ایران درباره چرایی برگزاری رویداد زیرساخت دیجیتال توضیح داد. او در ابتدا گفت: «از سوی مجموعه رمیس مسائل و چالش‌های حوزه زیرساخت دیجیتال کشور با ما در میان گذاشته شد؛ مسائلی که فکر کردیم در این سال‌ها به زبان قابل فهمی مطرح نشده بودند.» او ادامه داد: «فرهنگ ما در راهکار این بوده که به جای غر زدن به دنبال ارائه راهکار باشیم. در حال حاضر صنعت زیرساخت دیجیتال ما فرسوده است و اگر به همین شکل

می‌شود.» او در ادامه افزود: «در بخش اول به مهندسی شبکه، زیرساخت‌های مورد نیاز و مباحث تخصصی زیرساخت دیجیتال پرداخته شد. تیم‌های مختلف راهکار طی ۴۵ روز گذشته با بیش از ۷۰ فعال اکوسیستم زیرساخت دیجیتال و سخت‌افزار گفت‌وگو کردند. در راهکار بر این باوریم که تنها برگزاری رویداد کافی نیست و باید در آن حداقل راهکارهایی را برای چالش‌های یک اکوسیستم ارائه دهیم.» جمیلی بیان کرد: «در کنار استیج و شبکه‌سازی، بخش مهمی از رویدادهای راهکار تقدیر از پیشکسوتان است، شعار ما این است که تاریخ از ما شروع نمی‌شود. مهم است که پشت سر را نگاه کنیم و ببینیم که چه کسانی پیش از ما در حوزه زیرساخت دیجیتال، سخت‌افزار و تجهیزات فعالیت کرده‌اند.» به گفته مدیر توسعه کسب‌وکار راهکار، معمولاً پیشگامان به دلیل پیشرو بودن بهای بیشتری پرداخت کرده‌اند؛ تلاش داریم از پیشکسوتان زیرساخت کشور

رویداد زیرساخت دیجیتال به همت کارخانه نوآوری رسانه راهکار روز دوشنبه ۲۱ آبان‌ماه در دو بخش آنلاین (از ساعت ۱۰ تا ۱۲) و بخش حضوری (۱۴ تا ۲۰) برگزار شد. هدف از برگزاری این رویداد که با حضور گسترده فعالان حوزه سخت‌افزار و زیرساخت دیجیتال برگزار شد، بررسی چالش‌ها، راهکارها و مسیرهای توسعه حوزه زیرساخت دیجیتال ایران، تحلیل کارنامه اکوسیستم زیرساخت دیجیتال در یک دهه گذشته و همین‌طور چالش‌های تنظیم‌گری صنعت و تأثیر آن بر رشد اقتصاد دیجیتال بود. رضا جمیلی، مدیر توسعه کسب‌وکار کارخانه نوآوری رسانه راهکار در شروع بخش دوم و حضوری رویداد زیرساخت دیجیتال، عنوان کرد: «محتوای بخش اول و غیرحضوری رویداد که پیش از ظهر امروز انجام شد، در رسانه‌های راهکار از جمله کارنگ و راه پرداخت و آپارات راهکار و... منتشر خواهد شد. همچنین محتوای این رویداد تا پایان سال در قالب کتاب توسط انتشارات راه پرداخت منتشر

برای بانک ملت آورده بودند و بانک ملت این دستگاه را به ما داد و ما در عرض سه چهار ماه آن را راه‌اندازی کردیم.» او در ادامه بیان کرد: «کارت به کارمندان بانک سپه دادیم تا از آن استفاده کنند و ما گفتم کارت‌ها را می‌خواهیم به مردم بدهیم تا از آن استفاده کنند. آن زمان سقف برداشت پول ۳۰ هزار تومان

حساب متمرکز که در ایران راه‌اندازی شد از عابر بانک مهم‌تر است. اواسط دهه ۷۰ آقای جمشیدی مدیرعامل بانک سپه گفت برای شما ای‌تی‌ام خریدم. گفتم ای‌تی‌ام چیست، گفت مگر تو خارج نرفتی؟ گفتم نه، گفت در فیلم‌ها هم ندیدی که کارت داخل آن می‌گذارند و پول می‌دهد؟ این دستگاه را

سعید عسکری انارکی پس از دریافت این جایزه به پاس اینکه برای اولین بار اقدام به وارد کردن عابر بانک به کشور کرده بود، گفت: «تشکر می‌کنم از برگزارکنندگان این مراسم. همیشه گفتم عابر بانک نمود بیرونی داشت. برای یک وزیر، واردات گوشی همراه نمود بیرونی دارد و مردم خوشحال می‌شوند. اولین

قدردانی از سعید انارکی به پاس وارد کردن عابر بانک به کشور

**می‌گفتند
عابر بانک خلاف
مقررات است**

محمدعلی یوسفی زاده در رویداد زیرساخت دیجیتال مطرح کرد

حاکمیت دیر با فناوری آشنا می شود

محمدعلی یوسفی زاده، مدیرعامل آسیاتک جوان ترین فرد در میان افراد تقدیر شده به عنوان چهره برتر و تأثیرگذار در اولین دوره از رویداد زیرساخت دیجیتال بود. او پس از دریافت تندیس خود بیان کرد: «حرف زدن درباره فناوری راحت، اما تجربه کردن آن سخت است. شعاری داشتیم که می گفتیم ما برای وصل کردن آدمیم؛ زمانی که تعریف این چینی درباره اینترنت نبود. فکر کردم به جای اینکه در شرکت خصوصی فعالیت داشته باشم، باید تجربه بزرگتری در سطح کشور داشته باشم. مسئولیت آسیاتک به من محول شد. بزرگترین اتفاق زمانی بود که ابلاغ شده بود داده های ایرانی باید در کشور میزبانی شود، اما زیرساخت ها وجود نداشت.»

یوسفی زاده در بخش دیگری از صحبت های خود عنوان کرد: «جنس سرمایه گذاری در شرکت هایی که من کار می کردم به این شکل بود که از بیرون تزریق نمی شد. سعی کردیم از موجودی هایمان استفاده کنیم و وبسایت های پرترافیک ایرانی را از سال نود و یک در دست گرفتیم. در این مسیر چالش های زیادی داشتیم که در نهایت ختم به خیر شد. شاید دولت و حاکمیت با فناوری ها دیر آشنا می شود و این حوزه برای آنها بازدارنده به شمار می رود. تلاش کردم در نهادها حضور داشته باشم و دستاوردهای دیجیتال را فرهنگ سازی کنم. در دو تا سه سال گذشته به شرایطی رسیده بودم که فکر می کردم یک سری کارهای تکراری انجام می دهم تا ورود به بازار سرمایه ساختار جدیدی را در مجموعه پیاده کرد. دو پروژه بزرگ داریم که در حال حاضر یکی از آنها زیرساخت فیبر نوری است که در ۱۲ شهر مسئولیت آن را برعهده داریم.»

دهند و نسل های بعد بهتر بتوانند به امور جاری زندگی برسند.»

گوگانی ادامه داد: «ما در حوزه ای تی ام حساب متمرکز نداشتیم. اگر از آن حساب ها می خواستیم برداشت کنیم کارکنان شبانه برداشت را انجام می دادند. اما اکنون این کار به راحتی انجام می شود. اگر بنا باشد ما تجارب و سرگذشت خودمان و تصمیمان را بگویم شاید باید ماه ها در مورد آن صحبت کنیم. تصمیماتی که گرفته شده حیات بسیاری از شرکت ها به آن وابسته است.»

حسین ریاضی: دوام آوردن افتخار شده است

حسین ریاضی، بنیان گذار شرکت صنایع ارتباطی پایا نیز ضمن دریافت تندیس به عنوان چهره تأثیرگذار در حوزه زیرساخت دیجیتال، عنوان کرد: «برای من مایه مباهات است که در چنین جلسه ای این تندیس نصیبم شد. مدت زیادی دوام آوردن افتخار شده و ما هم کاری نکردیم جز این که چهل و پنج سال تحت حاکمیت دولتی دوام آوردیم. تحرک، تنفس، اقدام و سرمایه گذاری بخش خصوصی زمانی بهبود پیدا می کند که به مالکیت بخش خصوصی احترام گذاشته شود و انجمن های تخصصی آن قدرت پیدا کند که در قانون گذاری بتوانند اثرگذار باشند.»

او ادامه داد: «امیدوارم فرایند سروکوبگر در حوزه دیجیتال، ارتباطات و فناوری کاهشی شود و از حاکمیت دولتی، نرخ گذاری های دستوری و قانون گذاری های غیرموجه رهایی پیدا کند و بتواند رشد کند. در دولت همیشه تغییر وجود دارد و چیزی به سامان نمی رسد. از راهکار و مجموعه ای که توانسته چنین جلساتی برگزار کند و افتخاری برای من باشد تشکر می کنم.»

جلو برو، همان طور که پیش از این اشاره شد، همان بلایی که سر صنعت برق ما آمده در آینده در صنعت زیرساخت دیجیتال هم شاهد خواهیم بود.» قربانی در ادامه عنوان کرد: «در سال گذشته ۳ میلیارد دلار تجهیزات دیجیتال وارد کشور شده که ۲ میلیارد و ۷۵۰ میلیون دلار آن مربوط به گوشی همراه، تبلت و لپ تاپ شده است اما فقط ۲۵۰ میلیون دلار صرف واردات تجهیزات زیرساخت دیجیتال شده است.» او در ادامه بیان کرد: «امروز کمتر وزیر و نماینده مجلسی درباره این صحبت می کند که ما در زمینه تجهیزات فناوری اطلاعات هم تحریم های خارجی را داریم و هم تحریم های داخلی. حل موضوع تحریم های خارجی کار دشواری است و خیلی از مسائل آن دور از دسترس ماست؛ آنچه در رویداد زیرساخت دیجیتال می خواهیم به آن بپردازیم تاباندن نور روی چالش تحریم های داخلی است.»

اهدای تندیس به چهره های برتر و ماندگار

در اولین دوره از رویداد «زیرساخت دیجیتال» با اهدای تندیس از چهره های برتر و ماندگار در حوزه سخت افزار و زیرساخت دیجیتال ایران محمدعلی گوگانی، سعید عسکری انارکی، حسین ریاضی و محمدعلی یوسفی زاده تقدیر شد. این تندیس به پاس قدردانی از فعالیت ها و نوآوری های ارزنده این چهره ها در این حوزه، با توجه به نقش مؤثری که در توسعه زیرساخت های دیجیتال ایران داشته اند، در نظر گرفته شده بود. این جوایز با حضور حسین اسلامی، مدیرعامل شرکت رمیس؛ فرهاد کرمزاده، عضو هیئت مدیره نصر تهران؛ مازیار نوربخش، رئیس کمیسیون تحول و نوآوری اتاق تهران؛ مهران محرمیان، معاون سابق فناوری های نوین بانک مرکزی، محمدهادی شالباف، رئیس مرکز نوآوری بهسازان فردا و محمد فرجود، رئیس کمیسیون بانکداری دیجیتال سازمان نصر اهدا شد.

محمدعلی گوگانی: جایزه زیاد گرفته ام اما این تندیس لذت دیگری دارد

محمدعلی گوگانی، مدیرعامل سابق آدونیس و عضو هیئت مدیره فعلی این شرکت، در این مراسم اظهار کرد: «خدا را شاکرم که امروز در خدمت شما هستم. در طول عمر کاری خود جوایز زیادی از شرکت های خارجی و داخلی گرفتم. در حال حاضر دریافت این یادواره از این همایش لذت دیگری برای من دارد.»

او توضیح داد: «جوانان با گذر زمان متوجه می شوند دوران جوانی با میان سالی حس متفاوتی دارد. از برگزارکنندگان این رویداد در راهکار تشکر می کنم. امیدوارم جوانان به پیشرفت در این مسیر ادامه

زیرساخت دیجیتال
DIGITAL
INFRASTRUCTURE

شماره ۱۵۷
۲۶ آذر ۱۴۰۳
سال چهارم

به آن پرداخت می شود. سپس ای تی ام راه اندازی کردیم. چنین کارهایی بسیار پیچیده و سخت بود و من یکی از هم نسل های خودم بودم که این مسیر دشوار را طی کردم.»

بود. جواب دادند این خلاف مقررات است و پول باید حضوری پرداخت شود. گفتند یک گزارش تهیه کن که هیئت مدیره تصویب کند و به هیئت دولت و سپس به مجلس برود. گفتم اگر قرار باشد این کار را انجام دهم شورای نگهبان آن را رد می کند. من گزارش را به این صورت به هیئت مدیره نوشتم که شخص به دستگاه مراجعه می کند و پس از شناسایی

محمد سلطانی، مدیر فنی
رئیس عنوان کرد

از خدمات تجربه مشتری وندورهای بزرگ محروم هستیم

محمد سلطانی، مدیر فنی شرکت رمیس در یک ارائه تخصصی به نام «مهندسی؛ جایگاه و اهمیت آن در حوزه زیرساخت دیجیتال» در اولین دوره از رویداد زیرساخت دیجیتال بیان کرد: «وندورهای بزرگ دنیا تجربه مشتری را ایجاد می‌کنند و ارتباط با آنها را حفظ می‌کنند. وندور به مشتری کمک می‌کند تا بهترین استفاده از محصول یا خدمت را داشته باشد.»

او افزود: «نقطه خرید همواره مورد توجه بوده است زیرا باور بر این است که با خرید تجهیزات تمام کارها تمام می‌شود. ارتباط بین وندور و مشتری با مؤلفه‌هایی چون یکپارچه‌سازی، مشاور، توزیع‌کننده، پارتنر و سرویس‌دهنده همراه است.»

محمد سلطانی با بیان این که این مؤلفه‌ها در حال حاضر وجود ندارد، اظهار کرد: «این امر چالش‌ها و آسیب‌هایی را به همراه دارد از جمله اصلت داشتن تأمین تجهیزات و بازرگانی، اصلت داشتن قیمت، اصلت داشتن LOM، عدم اختصاص زمان کافی به فرایندهای طراحی و پیاده‌سازی، چالش مسئولیت‌پذیری طرح، چالش استفاده بهینه از تمام ظرفیت‌ها و قابلیت‌های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری، چالش انتقال دانش فنی، چالش راهبری، چالش‌های اورهال و مهاجرت و چالش نگهداشت مهندسان.»

مدیر فنی شرکت رمیس با اشاره به این که نیازمند تحول به نگاه مهندسی در حوزه زیرساخت دیجیتال هستیم، خاطرنشان کرد: «اصلت دادن به خدمات حرفه‌ای و مهندسی، توجه به تمامی دیسپلین‌های مهندسی زیرساخت، از جمله راهکارها و روش‌های بهبود است.»

شماره ۱۵۷
۲۶ آذر ۱۴۰۳
سال چهارم

زیرساخت فعلی برای رفع فیلتر جواب‌گو نیست

در نشست «زیرساخت ارتباطات؛ نیازهای اقتصاد دیجیتال و داشته‌های ما» عنوان شد

اولین نشست رویداد زیرساخت دیجیتال تحت عنوان «زیرساخت ارتباطات؛ نیازهای اقتصاد دیجیتال و داشته‌های ما» با راهبری میثم سلیمانی، مدیر محتوای راه‌کار برگزار شد. این نشست با حضور محمدعلی یوسفی‌زاده، مدیرعامل آسیاتک؛ حسین ریاضی، بنیان‌گذار شرکت صنایع ارتباطی پایا؛ محمدحسین کاشی، عضو هیئت‌مدیره شرکت ارتباطات زیرساخت و وحید شاه‌منصوری، رئیس مرکز تحقیق و توسعه همراه اول برگزار شد.

سالانه ۴ میلیارد دلار هزینه واردات گوشی موبایل می‌شود. این در حالی است که توجهی به بخش زیرساخت نمی‌شود.»

او در ادامه بیان کرد: «همواره در لایه آخر سرمایه‌گذاری می‌شود تا خودمان را راضی کنیم که صاحب فناوری هستیم اما وقتی زیرساخت نباشد، راهی برای رساندن فناوری به دست کاربر نهایی وجود ندارد. موضوع پول نیست؛ موضوع نهادهای است که پول را تخصیص می‌دهد.» ریاضی خاطرنشان کرد: «فهم نهاد تنظیم‌گر این است که کاربر به گوشی نیاز دارد اما درک نمی‌کند که به زیرساختی برای ارائه سرویس‌ها به این گوشی موبایل نیز نیاز است.»

بنیان‌گذار شرکت صنایع ارتباطی پایا در پاسخ به این پرسش که باید چه مسیری را برای بهبود زیرساخت دیجیتال در پیش گرفت، عنوان کرد: «باید نگاه اقتصادی زیربنایی داشت. در چنین رویدادهایی باید ارزش‌های اقتصادی هر بخشی را به درستی بسازیم. وضع حوزه زیرساخت دیجیتال شبیه به تاکسی فرسوده‌ای است که هزینه‌ای برای تعمیر خود ندارد.» ریاضی با

چالش نبود نیروی انسانی ماهر

محمدعلی یوسفی‌زاده، مدیرعامل آسیاتک در این نشست بیان کرد: «در حوزه زیرساخت دیجیتال اگر کیلومترها تجهیزات سخت‌افزاری و گیگا بایت‌ها نرم‌افزار داشته باشیم اما نیروی انسانی ماهر نداشته باشیم، دچار چالش می‌شویم.»

او در ادامه افزود: «در صورتی که این مؤلفه‌ها را داشته باشیم اما زیرساخت نداشته باشیم نیز دچار مشکل می‌شویم. نیروی انسانی به دلایل مختلفی شغلش را رها می‌کند. اگر درآمدش کم باشد، بستر مناسبی برای آموزش نباشد و... ترک شغل می‌کند.»

مخابرات اکنون فقط یک میلیارد دلار می‌ارزد

حسین ریاضی، بنیان‌گذار شرکت صنایع ارتباطی پایا در خصوص چالش‌های حوزه زیرساخت بیان کرد: «در تمام عرصه‌های فناوری به خصوص فناوری‌های نوین، توجه اصلی به ترمینال هاست، برای مثال در شبکه موبایل

از سخت افزار و نرم افزار گرفته
تا راهکارهای پردازش و امنیت

زیرساخت‌های حیاتی برای توسعه هوش مصنوعی

ایجاد زیرساخت مناسب برای هوش مصنوعی نیازمند ترکیبی از سخت افزار، نرم افزار و شبکه‌های کارآمد است که می‌تواند الگوریتم‌ها و مدل‌های پیچیده را پردازش و به کار گیرد. زیرساخت‌های هوش مصنوعی به طور کلی شامل سخت افزار، فضای ذخیره سازی، شبکه‌های پرسرعت، کتابخانه‌های نرم افزاری، کلان داده‌ها، پلتفرم‌های ابری و زیرساخت امنیت است.

زمان بر بودن توسعه هوش مصنوعی

آنچه مشهود است هوش مصنوعی برخلاف بسیاری دیگر از فناوری‌ها یا ترندهای حوزه اقتصاد دیجیتال چیزی نیست که بتوان آن را یک شبه وارد یا تولید کرد. توسعه هوش مصنوعی در هر کشوری نیازمند شکل دهی به یک اکوسیستم از سخت افزار و نرم افزار است که در ترکیب با منابع انسانی آموزش دیده و خبره می‌تواند جایگاه آن کشور در این روند رو به رشد را مشخص کند. بدون سرمایه گذاری در حوزه تجهیز مراکز داده، سخت افزارهای به روز محاسباتی و پردازشی و آماده سازی زیرساخت‌های پردازش و ذخیره سازی ابری؛ نیازمندی‌های زیرساختی هوش مصنوعی روی زمین خواهند ماند. چنین زیرساختی اگر فراهم شود آنگاه می‌توان از استارت‌آپ‌ها و کسب و کارها و ایده پردازان خواست طرح‌ها و برنامه‌ها و خدمات و محصولاتشان را روی آن پیاده سازند و توسعه دهند. پردازشگرهای تخصصی (سخت افزار)، فضای ذخیره سازی، شبکه‌های پرسرعت و اتصال اینترنت، چارچوب‌ها و کتابخانه‌های نرم افزاری، کلان داده‌ها، پلتفرم‌های ابری و محاسبات توزیع شده، زیرساخت امنیت و حریم خصوصی از جمله زیرساخت‌های حیاتی برای توسعه هوش مصنوعی به شمار می‌آیند.

زیرساخت فعلی برای رفع فیلترینگ جوابگو نیست

وحید شاه‌منصوری، رئیس مرکز تحقیق و توسعه همراه اول در نشست «زیرساخت ارتباطات؛ نیازهای اقتصاد دیجیتال و داشته‌های ما» ضمن اشاره به اینکه اوضاع زیرساخت دیجیتال در کشور خوب نیست، عنوان کرد: «اگر فیلترینگ برداشته شود، زیرساخت‌های فعلی جوابگو نخواهند بود. درباره یک میلیون آیفون رجیستر نشده نیز امیدواریم طی روند رجیستری این گوشی‌ها، کاربر جدید زیادی به شبکه اضافه نشود.» او ادامه داد: «در همه جای دنیا ۸۰ درصد ترافیک روی دوش شبکه ثابت است اما در ایران ۸۵ درصد ترافیک را در شبکه موبایل داریم. سرمایه گذاری ما باید به سمت زیرساخت شبکه ثابت برود.» شاه‌منصوری در بخش دیگری از صحبت‌های خود عنوان کرد: «درآمد همراه اول در گذشته بین ۳ الی ۴ میلیارد دلار بوده اما در حال حاضر درآمد این مجموعه حدود ۱ میلیارد دلار است که برای حفظ آن باید سالانه ۵۰۰ هزار دلار سرمایه گذاری کنیم.» او ادامه داد: «درآمد ما کاهش یافته، مصرف ما ۳۵ برابر افزایش داشته است اما در سال‌های گذشته تعرفه‌ها کمتر از ۵۰ درصد افزایش یافته است.» او تأکید کرد: «در حال حاضر سرمایه گذاری در حوزه زیرساخت مخابرات در کشور ما زیان‌ده است و تعرفه‌ها باید افزایش یابد. تعرفه اپراتورها در سال باید ۳۰ درصد افزایش یابد تا بتوانیم کار توسعه را انجام دهیم.» به گفته او، اپراتورها در ایران جز محدود اپراتورهای دنیا هستند که قیمت‌های دولتی دارند و برای تعریف و فروش هر بسته باید مجوز دولتی بگیرند.

اشاره به این که مخابرات در سال ۸۹ حدود ۱۸ میلیارد دلار ارزش گذاری شد اما در حال حاضر یک میلیارد دلار می‌ارزد، گفت: «راهکار حل این چالش‌ها ایجاد سیستم عرضه و تقاضاست. بخش دولتی به فکر مردم است بنابراین تعرفه‌ها را افزایش نداده است. این کار باعث شده که زیرساخت نابود شود و حالا به درجه‌ای رسیدیم که باید به فکر حل معضل فعلی باشیم.»

نرخ تعرفه فعلی اینترنت توجیه اقتصادی ندارد

محمدحسین کاشی، عضو هیئت مدیره شرکت ارتباطات زیرساخت در پاسخ به این سؤال که آیا سرمایه گذاری در حوزه زیرساخت عملاً زیان‌ده است، گفت: «امروز در بسیاری از صنایع دنیا اگر به همان روش‌های سنتی عمل شود، توجیه اقتصادی حاصل نمی‌شود بنابراین باید سیاست‌های کلی را بر حوزه اقتصاد دیجیتال متمرکز و تأمین کننده نهایی تجهیزات را مشخص کنیم تا در شرایط تحریمی نیز بتوانیم بخشی از مشکلات مربوط به نگهداری و توسعه زیرساخت را کاهش دهیم.» کاشی ادامه داد: «این در حالی است که اغلب دغدغه‌ای برای این مسائل در کشور وجود ندارد، زیرساخت‌های مادر تمامی بخش‌ها نیازمند نوسازی و هزینه و سرمایه گذاری هستند و اگر سرمایه گذاری انجام نشود، شبکه به مرور فرسوده و دچار قطعی می‌شود.» او تأکید کرد که تحریم‌ها در تأمین سخت افزار و لایسنس تأثیر مستقیم دارند و افزود: «در برخی حوزه‌ها تولیدکننده داخلی نداریم و دسترسی به شرکت‌های خارجی برای ما بسیار دشوار است. این مسئله بر زیرساخت‌ها اثر منفی دارد و هزینه‌ها را به شدت افزایش می‌دهد.»

شماره ۱۵۷
۲۶ آذر ۱۴۰۳
سال چهارم

گزارش
REPORT

برای بازگشت به شرایط عادی به ۳ میلیارد دلار سرمایه نیاز داریم

بگذاریم. توسعه فضاهای ابری که به این صورت بتوانند منابع را مدیریت کنند، می توانند مفید باشند.»

او ضمن تأکید بر این موضوع که اولویت ها برای تخصیص ارز صرفاً در بانک مرکزی تعیین نمی شود بیان کرد که اقتصاد دیجیتال یکی از اولویت های بانک مرکزی و

در نشست «از تولید تا تأمین؛ همه مسیرهای یک صنعت» رویداد زیرساخت دیجیتال مطرح شد

پنل «از تولید تا تأمین؛ همه مسیرهای یک صنعت» در اولین رویداد زیرساخت دیجیتال برگزار شد. در این پنل کارشناسان به مسائل تأثیرگذار در این صنعت همچون تخصیص ارز و تحریم پرداختند. این پنل با حضور رضا بیات ترک، مدیرکل فناوری اطلاعات بانک مرکزی، مازیار نوربخش، رئیس هیئت مدیره هوگر، احمدعلی خطیبزاده، معاون بازرگانی و بین المللی فناپ تک و راهبری رضا جمیلی مدیر توسعه کسب و کار کارخانه نوآوری رسانه راه کار برگزار شد.

داشت و این اهمیت زیرساخت دیجیتال را نشان می دهد.»

او در بخش دیگری از صحبت های خود عنوان کرد: «در شرایطی که داریم باید از منابع استفاده بهینه داشته باشیم و این منابع را بین بخش های مختلف به اشتراک

اقتصادی جز اقتصاد دیجیتال نخواهیم داشت

رضا بیات ترک، مدیرکل فناوری اطلاعات بانک مرکزی در این پنل عنوان کرد: «در آینده نزدیک به جایی می رسیم که در اقتصاد چیزی به جز اقتصاد دیجیتال نخواهیم

به گفته خطیبزاده، پلن استراتژیک برای توسعه در کشور وجود ندارد، گمرک، بانک مرکزی و... یک سری کار می کنند و بخش خصوصی نیز سردرگم مانده با این حال به فعالیت و پیشروی خود ادامه می دهد. معاون بازرگانی و بین المللی فناپ تک خاطرنشان کرد: «برای عبور از مشکلات فعلی رسیدن به محصولات اقتصاد دیجیتال دانش فنی است که گره اصلی

«به تجهیزات برای استفاده از این زیرساخت ها نیاز است. محصولاتی که مردم بتوانند از آن استفاده کنند. اقتصاد دیجیتال در حال وارد شدن به سبک زندگی مردم است. صحبت از افزایش تعرفه های اینترنت بود، بر این باورم که اگر بهره برداری درست انجام شود، نقدینگی آن از سوی مردم تأمین می شود.»

احمدعلی خطیبزاده، معاون بازرگانی و بین المللی فناپ تک در ادامه این پنل بیان کرد: «مشکل اصلی در حوزه زیرساخت دیجیتال تأمین نقدینگی است. در حال حاضر به ۳ میلیارد دلار سرمایه گذاری نیاز است تا حوزه زیرساخت به حالت عادی برگردد.» او با تأکید بر این که زیرساخت ارتباطی بسیار مهم است، عنوان کرد:

احمدعلی خطیبزاده، معاون بازرگانی و بین المللی فناپ تک

**کمتر از ۵۰ درصد
ارز اختصاص
یافته برای اقتصاد
دیجیتال تأمین شده**

سعید شجاعی، مدیر
راهکارهای اوراکل رمیس
عنوان کرد

معماری فناوری اطلاعات در جهان تغییر کرده است

سعید شجاعی، مدیر راهکارهای اوراکل رمیس در ارائه‌ای درباره «سخت‌افزارهای خاص منظوره و یا عام منظوره» در رویداد زیرساخت دیجیتال عنوان کرد: «جایگاه سخت‌افزار در سازمان‌ها پاسخ به نیازهاست. باید نیازهایی که باعث می‌شود سخت‌افزار تهیه کنیم بشناسیم. اصل هزینه و مزایا که آیا ارزش افزوده ایجاد می‌کند یا نه باید مورد بررسی قرار بگیرد. در گذشته یک دسته سخت‌افزار می‌شناختیم اما امروز معماری صنعت فناوری اطلاعات در دنیا تغییر کرده است.» او در ادامه بیان کرد: «یک سری چالش داریم که به موضوع اینکه چه نیازی را باید در چه جایگاهی بگذاریم مربوط می‌شود. همچنین برق مورد نیاز سازمان را نمی‌توانیم به طور کلی در دیتاسنتر ببریم و سایر تجهیزات مثل سرمایش و تلفن و برق نداشته باشند. سخت‌افزارهای عام منظوره، سخت‌افزارهایی هستند که برای طیف وسیعی از نیازها تولید می‌شوند و نیازهای قابل توجه یک سازمان را پاسخ می‌دهند.»

ویژگی‌های سخت‌افزارهای عام منظوره

سعید شجاعی درباره ویژگی‌های سخت‌افزارهای عام منظوره عنوان کرد: «در این زمینه نگاهی کلی به زیرساخت و بهره‌برداری وجود دارد. هر کدام از تولیدکنندگان سخت‌افزار عموماً برای هر سطح سازمان مبتنی بر این نیازها تجهیزاتی دارند. سخت‌افزارهای خاص منظوره برای پاسخ به نیازهای خاص، مناسب برای حوزه‌های خاص و درخواست خاص هستند...»

او در پایان خاطرنشان کرد: «اگر دنبال یک فیچر خاص هستیم باید از سخت‌افزارهای خاص منظوره استفاده کنیم. از نظر قیمت با هم تفاوتی ندارند اما سخت‌افزارهای خاص منظوره بهتر هستند. در ابتدا باید نیازها را شناسایی کنیم. برای نیازهای خاص باید به سراغ تجهیزات خاص برویم و برعکس این قضیه نیز صادق است.»

زیرساخت دیجیتال
DIGITAL
INFRASTRUCTURE

شماره ۱۵۷
۲۶ آذر ۱۴۰۳
سال چهارم

بسیاری از جاها فرسوده شده است. در بحث زیرساخت دیجیتال در بانک‌ها بهترین حالت را داریم و برخی از بانک‌ها در این زمینه به روز هستند. اولین چیزی که در زیرساخت دیجیتال احتیاج داریم اینترنت و برطرف شدن فیلترینگ است.» نوربخش همچنین خاطرنشان کرد: «ما در رمیس تیم سی و چند نفره از متخصصان آی‌تی داریم که زیرساخت بسیاری از بانک‌ها، تأمین اجتماعی و ثبت احوال فراهم کردیم.» او با اشاره به اینکه بسیاری از بانک‌ها با یک یا دو دیتاسنتر کار می‌کنند، بیان کرد: «برای اینکه بتوانیم در این بحث حرفی داشته باشیم و به ۱۰ تا ۱۵ درصد رشد در اقتصاد دیجیتال برسیم به زیرساخت‌های به روز نیاز داریم. تولید تجهیزات آی‌تی و فناوری‌های روز، که در کشورمان منابع محدودی داریم و اگر بخواهیم همه چیز را خودمان تولید کنیم دچار مشکل می‌شویم. کار مطالعات استراتژیک در سطح دولت باید انجام شود که به تولید چه چیزهایی بپردازیم.» رضا جمیلی در این پنل مطرح کرد: «امارات برای توسعه دیتاسنتر استراتژی پارتنرهای مثل گوگل و آمازون دارد. در وضعیت تحریمی تکلیف ما چه می‌شود؟» نوربخش در پاسخ اذعان داشت: «به نظر من این مسیری که در حال حاضر طی می‌کنیم در دراز مدت جواب نمی‌دهد و باید تحریم‌ها برطرف شود. هر چه بتوانیم ارتباطات را توسعه دهیم و به لبه‌های تکنولوژی نزدیک شویم، بهره بیشتری می‌بریم. دیتاسنترها باید با بهترین تکنولوژی‌های روز و با بهترین قیمت انجام شود و نباید منابع هدر رود.» او درباره نگرانی اکوسیستم زیرساخت دیجیتال و اولویت‌های اصلی آن گفت: «اگر ما بحث اقتصاد دیجیتال را در کشورهای توسعه‌یافته را بخواهیم مورد هدف قرار دهیم، این روند جوابگو نخواهد بود. مهم‌ترین و اصلی‌ترین موضوع و راهکاری که به ذهنم می‌رسد این است که دولت در اقدامات خود از بخش خصوصی استفاده کند. این راه‌حل‌های فعلی کوتاه‌مدت است و باید برای بلندمدت فکری کنیم.»

سایر بخش‌های حاکمیت است.» او در پایان عنوان کرد که نظر بانک مرکزی این است که باید گشایش‌هایی در این زمینه صورت گیرد.

برای توسعه باید به مسئله رفع تحریم بپردازیم

مازیار نوربخش، رئیس هیئت‌مدیره هوگر در یکی از پنل‌های رویداد زیرساخت دیجیتال با عنوان «از تولید تا تأمین همه مسیرهای یک صنعت» به راهبری رضا جمیلی، مدیر توسعه کسب و کار راهکار درباره راهکارها و مسیرهایی که به بهبود وضعیت زیرساخت کشور کمک می‌کند گفت: «راهکارها مشخص است. همان قدر که به چالش‌ها تسلط داریم، راهکار هم وجود دارد؛ اما اراده نیز باید وجود داشته باشد. مسئله اصلی ما تحریم است. تحریم‌های مالی FATF و واردات دستگاه‌ها را برای واردکننده و تولیدکننده سخت می‌کند.»

او در ادامه بیان کرد: «اگر بخواهیم زیرساخت دیجیتال توسعه پیدا کند باید به موضوع رفع تحریم‌ها بپردازیم. یک جایی می‌بینیم که سرمایه‌گذاری و ارز برای هزینه‌هایی مثل فیلترینگ استفاده می‌شود. از طرفی می‌بینیم تأمین ارز برای زیرساخت‌ها تأمین نمی‌شود و تجهیزات در اختیار قرار نمی‌گیرد. دولت باید به اهمیت این موضوع پی ببرد و اقدام کند و همچنین تحریم‌ها برطرف شود.» رئیس هیئت‌مدیره هوگر در پاسخ به این سؤال که وضعیت فعلی زیرساخت دیجیتال کشور اقتصاد دیجیتال ما در چه نقطه‌ای متوقف خواهد شد، اظهار کرد: «ما در بحث زیرساخت به شدت عقب هستیم و زیرساخت‌های ما در

در حوزه اقتصاد
دیجیتال حدود
۵۰ میلیارد دلار ارز
تخصیص داده شد که
تاکنون شاید یک سوم
تا ۵۰ درصد آن تأمین
شده است؛ مهم‌ترین
موضوع در اقتصاد
دیجیتال استفاده
کامل از زیرساخت‌های
فعلی و کسب درآمد از
حوزه‌های بکر آن است

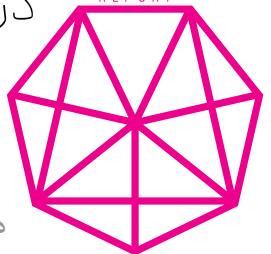
کار به شمار می‌رود. تحقق این امر نیز حضور در مراکز دانش دنیا است.» او در بخشی از صحبت‌های خود گفت: «در حوزه اقتصاد دیجیتال حدود ۵۰ میلیارد دلار ارز تخصیص داده شد که تاکنون شاید یک سوم تا ۵۰ درصد آن تأمین شده است. مهم‌ترین موضوع در اقتصاد دیجیتال استفاده کامل از زیرساخت‌های فعلی و کسب درآمد از حوزه‌های بکر آن است.»

۴۵ درصد از زیرساخت دیجیتال کشور از رده خارج است

گزارش
REPORT

در نشست «چالش‌های کسب‌وکارهای ایرانی حوزه زیرساخت» مطرح شد

سومین پنل رویداد زیرساخت دیجیتال با عنوان «چالش‌های کسب‌وکارهای ایرانی حوزه زیرساخت» با حضور اشکان امیرزاده ابراهیمی، مدیرعامل شرکت آداک فن‌آوری مانیا؛ محمدمهدی بشیرنژاد، معاون بازرگانی فالنیک؛ حسین اسلامی، مدیرعامل رمیس و فرشید گلزاده کرمانی، عضو هیئت‌مدیره صنایع مادران برگزار شد. راهبری این نشست را رسول قربانی، عضو هیئت‌مدیره کارخانه نوآوری رسانه راه‌کار برعهده داشت. در ادامه گزیده‌ای از موضوعات مطرح شده در این نشست را می‌خوانید.

بی‌اعتمادی یکی از چالش‌های حوزه زیرساخت دیجیتال

اشکان امیرزاده ابراهیمی، مدیرعامل شرکت آداک فن‌آوری مانیا در این پنل عنوان کرد که اگر تیتراهای محتوایی را که رسانه‌های راه‌کار در این مدت تهیه کرده‌اند و در سالن برگزاری رویداد نمایش داده شدند و در آن فعالان این حوزه چالش‌ها را در جمله‌ای بیان کرده‌اند، به‌صورت فهرستی در اختیار مسئولان قرار دهیم و به آنها رسیدگی شود، بخش زیادی از چالش‌های حوزه زیرساخت رفع خواهد شد. او در بخش دیگری از صحبت‌های خود مطرح کرد: «در کنار چالش‌هایی مانند ثبت سفارش و تخصیص، یکی از چالش‌های مهم در این حوزه موضوع اعتماد است. دولت فکر می‌کند کسب‌وکارهای این حوزه که به دنبال ثبت سفارش‌اند، صرفاً به دنبال کسب سود خودشان هستند و

فکر نمی‌کند که ما از سویی برای مثال به دنبال تجهیز یک مرکز جدید برای ارائه خدمت به جامعه هستیم.» امیرزاده ابراهیمی در بخش دیگری از صحبت‌های خود ضمن اشاره به تعدد نهادهای رگولاتور در این حوزه به خاطر حساسیت بالای آن گفت: «کسب‌وکارها و نهادهای صنفی می‌توانند با ارائه داده‌هایی که دارند به رگولاتور در این حوزه کمک کنند. این کار می‌تواند باعث ایجاد اعتماد شود.»

زیرساخت‌های کشور رو به فرسودگی می‌رود

محمدمهدی بشیرنژاد، معاون بازرگانی فالنیک از دیگر مهمانان این نشست با اشاره به تقسیم‌بندی نسل‌های سرور در سال ۱۴۰۳ گفت: «۴۵ درصد از تجهیزات ما از رده خارج شده و عمر پشتیبانی از آنها هم به پایان رسیده است.

زمانی که قرارداد به پایان می‌رسد قطعات دیگر تولید نمی‌شود و پشتیبانی هم ندارد.» او در ادامه عنوان کرد: «خلاصه این موضوع فرسودگی است. زیرساخت کشور رو به فرسودگی است و نیاز به رسیدگی دارد. سیاست‌های دوگانه عامل این موضوع بوده است. روند واردات رو به نزول بوده و کالای جدید وارد نمی‌شود. همچنین استانداردهای مناسبی تعریف نمی‌شود و از این رو زیرساخت‌های کشور به سمت فرسودگی می‌رود.» بشیرنژاد همچنین اظهار کرد: «در کل دنیا میزان فروش برندهای مختلف مشخص است و قابل تغییر نیست. اما باید زمینه فعالیت داشته باشند و برندی که خدمات خوبی ارائه می‌دهد زمینه عرضه داشته باشد. ما در شرکت خود سعی کرده‌ایم آموزش را به صورت رایگان در اختیار عموم قرار دهیم تا آگاه‌سازی انجام شود. این رسالت اجتماعی اتفاق خوبی است که توسط شرکت‌ها انجام می‌شود.» او در پایان درباره سیاست‌گذاری در این حوزه خاطر نشان کرد: «ما نه ارزش‌نمایی و نه اولویت‌بندی می‌خواهیم. گاهی تضاد منافع پیش می‌آید و تشکل هم شکل می‌گیرد اما به صورت فردگرا عمل می‌کند. این نگاه باعث می‌شود این کشتی غرق شود. بحث امنیت یکی از موضوعات مهم در بحث فرسودگی است. خود شرکت‌ها هم استانداردها را رعایت نمی‌کنند و شرکت‌ها طبق شهود خود کار می‌کنند. اینکه ما بتوانیم بر اساس استانداردها

بهناز رحمتی، مدیر فروش فالنیک بررسی کرد

چالش کالاهای تقلبی در زیرساخت دیجیتال ایران

مشکل می‌شود. بسیاری از مصرف‌کنندگان فکر می‌کنند از قطعات اورجینال استفاده می‌کنند در حالی که این‌گونه نیست.»

اینترنت پرسرعت و قابل اعتماد

رحمتی درباره چالش‌های زیرساخت اقتصاد دیجیتال کشور در بخش دولتی و خصوصی گفت: «در حوزه اقتصاد دیجیتال اولین مورد بحث اینترنت پرسرعت و قابل اعتماد است. زیرساخت‌ها نیاز به اینترنت پرسرعت دارند. از طرفی فیلترینگ و امنیت سایبری از دیگر چالش‌های زیرساخت اقتصاد دیجیتال کشور است.»

امنیت و استفاده از تجهیزات درست

رحمتی درباره راهکارهایی که می‌تواند وضعیت زیرساخت اقتصاد دیجیتال کشور را بهبود دهد، اظهار کرد: «اینترنت بحث زیرساختی است اما بحث امنیت تا جایی که به مصرف‌کننده مربوط می‌شود، استفاده از تجهیزات مناسب آن را تضمین می‌کند. برای امنیت باید از تجهیزاتی که نواسه استفاده کرد. مصرف‌کنندگان باید از استفاده از تجهیزات کارکرده پرهیز کنند.»

کسب و کارها و چالش‌های رگولاتوری

بهناز رحمتی در پاسخ به این سؤال که چالش‌های رگولاتوری چه خسارت‌هایی به کسب و کارها وارد کرده است، توضیح داد: «سیاست‌گذاری یک بحث کلی بوده اما بحث اصلی رشد اقتصادی است. ما میانگین رشد اقتصادی ۱۱ درصد سالانه در نظر داریم اما اتفاق نمی‌افتد. بحث دیگر افزایش هزینه و کاهش کارایی است و از این رو فرصت‌های شغلی کمتری داریم که باعث فرار مغزها شده است.»

بهناز رحمتی، مدیر فروش فالنیک در بخش اول رویداد زیرساخت دیجیتال که به شکل ویدئوکست برگزار شد درباره تجربیات این شرکت در سال‌های اخیر و چالش‌هایی که داشته‌اند، صحبت کرد. محتوای این بخش از رویداد زیرساخت دیجیتال که به موضوعات تخصصی‌تر صنعت زیرساخت دیجیتال اختصاص داشت و بدون حضور مخاطبان برگزار شد، به صورت محتوای ویدئویی در اختیار علاقه‌مندان این حوزه قرار خواهد گرفت.

ارزان اما تقلبی

بهناز رحمتی در ابتدای صحبت‌های خود عنوان کرد: «فالنیک بیش از ۲۷ سال در زمینه فناوری اطلاعات از فروش تجهیزات تا پیاده‌سازی به صورت صفر تا صد فعالیت دارد. در این سال‌ها چالش اساسی ما بحث درخواست مشتریان برای خرید کالاها و متقاعد کردن آنها در زمینه کالاهای تقلبی و غیرتقلبی بوده است.» او در ادامه بیان کرد: «سیاست برخی از سازمان‌ها این بوده که کالای تقلبی و ارزان تهیه کنند. قیمت نمی‌تواند تضمین‌کننده کیفیت باشد و می‌تواند برای شرکت‌ها چالش ایجاد کند. این شرکت‌ها در ابتدا هزینه کمی می‌کنند و بعدها هزینه آنها برای نگهداری بالا می‌رود.»

چرا مشتری‌ها به دنبال کالای اصل نیستند؟

مدیر فروش فالنیک درباره دلیل ممانعت مشتری‌ها برای تهیه کالای اصل توضیح داد: «بازار رقابتی به مرور زمان بیشتر و سنگین‌تر شده و اولویت خیلی از سازمان‌ها قیمت است و نمی‌توان آنها را متقاعد کرد که در ابتدا هزینه بیشتری بپردازند.» او در ادامه عنوان کرد: «مشتری‌ها از آنجا که مهارت کافی در تشخیص تجهیزات تقلبی و غیرتقلبی ندارند، این موضوع باعث ایجاد

عمل کنیم بسیار اهمیت دارد تا امنیت کل اکوسیستم اطلاعاتی ما حفظ شود.»

جایگاه زیرساخت دیجیتال در کشور نامفهوم است

حسین اسلامی، مدیرعامل رمیس، در نشست چالش‌های کسب و کارهای ایرانی حوزه زیرساخت دیجیتال بیان کرد: «چالش‌های مشابه با صنایع دیگر داریم از جمله منابع انسانی و تأمین مالی. بنابراین سوال اینجاست که در حوزه زیرساخت دیجیتال کجا قرار داریم؟»

او در ادامه افزود: «نوع برخورد در این حوزه عجیب و غریب است، این اولین رویدادی است که به صورت تخصصی به زیرساخت دیجیتال می‌پردازد. از سوی دیگر تفکیکی میان زیرساخت دیجیتال و حوزه‌های دیگر وجود ندارد. همچنان نگاه در حوزه زیرساخت دیجیتال این است که کالای لوکس است.» اسلامی بیان کرد: «این در حالی است که در حوزه زیرساخت بستری ایجاد می‌کنیم که بانک‌ها، فروشگاه‌ها و ... روی آن فعالیت می‌کنند. به عبارت دیگر سبک زندگی جدید مردم روی این زیرساخت قرار دارد.» مدیرعامل رمیس با اشاره به این که زیرساخت در رسانه‌ها وجود ندارد، خاطرنشان کرد: «جایگاه زیرساخت دیجیتال در حاکمیت و دولت، بخش خصوصی و مردم نامفهوم است. برای کسب و کارهای زیرساخت دیجیتال سقف گذاشته‌اند، می‌خواهند تأمین‌کننده و تولیدکننده را کنار هم قرار دهند بنابراین رقابت در این حوزه بی‌معناست.»

به یک اتحاد استراتژیک نیاز داریم

فرشید گلزاده کرمانی، عضو هیئت مدیره صنایع مادران در رویداد زیرساخت دیجیتال عنوان کرد: «من به عنوان کسی که یک کسب و کار بزرگ مقیاس را مدیریت می‌کند که شبیه شرکت‌های استارت‌آپی چابک نیست، از اکوسیستم انتظار دارم برای مسائل موجود راهکارهای as a service ارائه دهند.» او به موضوع هوش مصنوعی و تأثیر آن در آینده اشاره کرد و بیان کرد که کسب و کارهای حوزه نرم‌افزار و زیرساخت دیجیتال باید با مشارکت یکدیگر اقدام به ارائه راهکارهای کامل کنند. او در بخش دیگری از صحبت‌های خود بیان کرد: «برای ایجاد تغییر پارادایم در سیاست‌گذاری‌ها، نیازمند یک اتحاد استراتژیک میان فعالان این حوزه هستیم.» او اضافه کرد که در این راستا اتحاد با اکوسیستم صنایع دیگر می‌تواند تأثیر این کار را افزایش دهد.

شماره ۱۵۶
آذر ۱۴۰۳
سال چهارم

با اجرای سامانه نان

سالانه یک میلیون تن آرد صرفه جویی شده

در نشست نیازسنجی سخت افزاری در اکوسیستم مالی و بانکی کشور مطرح شد

آخرین پنل رویداد زیرساخت دیجیتال با عنوان «نیازسنجی سخت افزاری در اکوسیستم مالی و بانکی» با حضور بهزاد صفری، معاون فناوری اطلاعات بانک سپه، محمدرضا جمالی، مدیرعامل نبض افزار و رسول لطفی، معاون فناوری اطلاعات بانک مسکن با راهبری رضا قربانی، مدیرعامل کارخانه نوآوری رسانه راه کار، برگزار شد. در این نشست متخصصان درباره زیرساخت دیجیتال در بانک ها و مفهوم امنیت سایبری با یکدیگر گفت و گو کردند که گزیده ای از آن را در ادامه می خوانید.

حوزه زیرساخت دیجیتال بانک ها را بازطراحی کند و بگوید لازم نیست هر بانکی برای خود دیتاسنتر داشته باشند. یک دیتاسنتر مرکزی شکل بگیرد و بانک ها از خدمات آن استفاده کنند.»

بهزاد صفری در بخشی از صحبت های خود اعلام کرد با

داشته اند کمک زیادی به این حوزه کرده اند.» او ادامه داد: «به بانک ها ابلاغ شده است که هر کدام باید ۳ دیتاسنتر داشته باشند که عملی کردن چنین موضوعی برای بانکی در مقیاس سپه، بسیار هزینه بر است و حدود ۵ سال زمان می برد.»

صفری توصیه کرد: «باید در رگولاتوری کسی پیدا شود و

بانک ها باید ۳ دیتاسنتر داشته باشند

بهزاد صفری، معاون فناوری اطلاعات بانک سپه در این پنل عنوان کرد: «در حوزه زیرساخت های دیجیتال بانک ها، هیچ طراحی که از قبل برنامه ریزی شده باشد وجود ندارد. در حال حاضر بانک ها با هزینه ای که در فضای فناوری اطلاعات

پاسخگوی توکنایز نیست.» لطفی در خصوص امنیت سایبری اظهار کرد: «مفهوم امنیت سایبری در کشور همزمان با توسعه اقتصاد دیجیتال توسعه نیافته است. همچنان به این مفهوم به صورت عمیق نگاه نمی شود. برای مثال در حوزه هوش مصنوعی با حملات ماشین به ماشین روبه روهستیم.»

به گفته او، مفاهیم جدیدی در حوزه امنیت در حال شکل گیری است. آخرین فناوری در حوزه امنیت سایبری، هوش امنیتی است. در حوزه امنیت سایبری به صورت موازی

که زیرساخت پیشرفت چندانی نداشته باشد.» به گفته لطفی، رگولاتور ابزار، نحوه تجارت و... را برای شما تعیین می کند. بدین ترتیب بخشی از نیروی انسانی شما را حذف می کند.

معاون فناوری اطلاعات بانک مسکن خاطرنشان کرد: «در بانک مسکن وام ساخت می دهیم با این حال کسی حس نمی کند که مسکن ارزان شده یا اجاره کم شده است. برای حل این مشکل توکن مسکن را طراحی کردیم اما زیرساخت کشور

رسول لطفی، معاون فناوری اطلاعات بانک مسکن، با اشاره به این که زیرساخت دیجیتال کشور سنتی است، بیان کرد: «زیرساخت های پردازشی جدید فاصله زیادی از مدل سنتی گرفته اند. زیرساخت بانکی یک سیستم است که از وضعیت کشور تبعیت می کند و به همین دلیل پیشرفتی نداشته است.» او افزود: «هر چه اقتصاد پیشرفته تری داشته باشید، به زیرساخت پیشرفته تر و زیرساخت پردازشی پیشرفته تری نیاز دارید. در تغییرات بانک، تفکر سنتی و اقتصاد سنتی باعث شده

رسول لطفی، معاون
فناوری اطلاعات بانک
مسکن

**زیرساخت
کشور پاسخگوی
توکنایز نیست**

مدیر فنی ایمن داده شبکه عنوان کرد

بخش بزرگی از داده‌ها در ایران بی‌ساختار هستند

سرویس‌های مجازی‌سازی را افزایش بهره‌وری و انعطاف‌پذیری در استفاده از منابع سخت‌افزاری نامید و گفت: «غیر مجازی‌سازی فناوری نوینی است که در حوزه زیرساخت مطرح شده که هدف از آن افزایش کارایی و کاهش پیچیدگی در سیستم‌های خاص است که نیاز به سرعت و کارایی بالا دارند. این فناوری در سیستم‌های بلادرنگ و برنامه‌های حساس به تأخیر به کار گرفته می‌شوند. داده‌های این فناوری‌ها باید روی دستگاهی ذخیره شوند، در اینجا بحث فناوری ذخیره‌سازی انبوه اطلاعات مطرح می‌شود.»

← کاربرد فناوری‌های پردازشی و ذخیره‌سازی

مدیر فنی ایمن داده شبکه با اشاره به این که در ایران اغلب از فناوری بلاک استورج استفاده می‌شود که مناسب داده‌های ساختارمند است، عنوان کرد: «ابجکت استورج مناسب داده‌های غیرساختاری است؛ کلاذ استورج نیز در دنیای امروزی کاربرد بسیاری پیدا کرده است. SDSها و اسکیل اوت‌ناس نیز از دیگر فناوری‌های ذخیره‌سازی هستند. اسکیل اوت‌ناس دستگاه‌هایی هستند که به شکل خوشه‌ای دیتاهای غیرساختارمند را ذخیره می‌کنند. کاربری کلاذ استورج و ابجکت استورج در دنیا رو به افزایش است.»

چیت‌ساز در ادامه صحبت‌های خود تأکید کرد: «استفاده از فناوری‌های زیرساختی باید بر اساس نیاز سازمان انجام شود. سرمایه‌گذاری در زیرساخت‌های پردازشی، توسعه مراکز داده و دیتاسنترهای مدرن، گسترش ذخیره‌سازی ابری و پذیرش فناوری‌های نوین می‌تواند تأثیر بسزایی در آینده فناوری‌های پردازشی و ذخیره‌سازی در اقتصاد دیجیتال ایران داشته باشد.»

محمدعلی چیت‌ساز، مدیر فنی «ایمن داده شبکه» در ارائه تخصصی به نام «زیرساخت‌های ذخیره‌سازی و پردازشی و آینده آنها با تمرکز بر نیاز امور اقتصاد دیجیتال ایران»، در رویداد زیرساخت دیجیتال به ایراد سخنرانی پرداخت. این ارائه در بخش ویدئوکست رویداد زیرساخت ایران برگزار شد و محتوای آن به شکل ویدئویی در اختیار علاقه‌مندان به این حوزه قرار خواهد گرفت.

← فناوری پردازشی؛ در جهان امروز

محمدعلی چیت‌ساز در ابتدای سخنرانی خود گفت: «داده‌ها در دنیا روز به روز در حال افزایش هستند. فناوری پردازشی به ما کمک می‌کند اطلاعاتی را از داده‌های جمع‌آوری شده استخراج کنیم. در حال حاضر بخش بزرگی از داده‌ها در کشور ساختاری ندارند بنابراین برای بهره‌برداری از این داده‌ها به زیرساخت توانمندی نیاز داریم.»

او در خصوص فناوری‌های پردازشی در دنیای امروز بیان کرد: «با سرعت بالاتر و هزینه کمتری می‌توان داده‌ها را پردازش کرد. پس از CPU فناوری‌های جدید دیگری مطرح شدند. از دو دهه گذشته بحث GPU یا پردازنده‌های گرافیکی مطرح شده که توسعه این تجهیزات همچنان ادامه دارد. TPU یا واحد پردازش تنسور توسط گوگل ابداع شد؛ DPU یا واحد پردازش داده جدیدترین فناوری در این حوزه است که در ماشین‌لرنینگ به کار می‌رود. البته فرایند استفاده از CPU همچنان ادامه دارد اما واحد پردازش داده با رشد سریعی در حال به‌کارگیری در مراکز داده در جهان است.»

← فناوری غیرمجازی‌سازی چیت‌ساز هدف استفاده از

اجرای سامانه نان در کشور سالانه یک میلیون تن آرد در کشور صرفه‌جویی شده است.

← یکی از حسرت‌های ما زیرساخت ابری است

محمدرضا جمالی، مدیرعامل نبض‌افزار، در این نشست درباره اینکه چگونه فناوری می‌تواند به ما کمک کند زیرساخت‌های بانکی را بهبود ببخشم گفت: «مشکلات پایه‌ای زیادی وجود دارد. خیلی از مفاهیم را به درستی درک نکرده‌ایم.»

او درباره این موضوع که زیرساخت دیجیتال کشور در چه بخش‌هایی ضعیف است، عنوان کرد: «ما به شدت متمرکز عمل کرده‌ایم. یکی از حسرت‌های ما زیرساخت ابری است. سطح بالایی از امنیت را پردازش ابری برای ما فراهم می‌کند. بانک‌ها این پول را داشته‌اند که دیتا سنتر ایجاد کنند اما اکنون جاهایی مثل پست در بحث انتقال دیجیتال بسیار ضعیف هستند.» او در ادامه گفت: «کسی که از کارت‌خوان یا خودپرداز استفاده می‌کند هر ۲۰۰ بار یک بار مشکل پیدا می‌کند، در حالی که در اینترنت بانک و درگاه‌های پرداخت الکترونیک به خاطر مشکل پیامکی که دیر می‌رسد در هر ۱۰ تراکنش یک خطا داریم.»

جمالی در بخش دیگر از صحبت‌های خود بیان کرد: «دیجیتالی شدن دو پیش شرط دارد، اینترنت و پردازش ابری که امنیت و قابلیت اعتماد سرویس‌ها تضمین شود. ما این دو را نداریم و ریسک ایمنی و امنیتی ما و در مجموع ریسک عملیاتی ما بالاست و امکان ندارد بدون این دو مورد موفق شویم.»

کار می‌شود، در صورتی که اگر سازکار ناظری شکل بگیرد نه تنها هزینه‌ها کاهش می‌یابد بلکه دقت نیز افزایش می‌یابد.

شماره ۱۵۶
آذر ۱۴۰۳
سال چهارم

گفت و گوبا
سیدولی‌اله فاطمی اردکانی

اقتصاد سیاسی بلاتکلیفین در ایران

به کوشش
علی‌اصغر قائمی‌نیا

رویداد نوآوران

لجستیک ایران

برگزار شد

باشگاه آجودانیه

۱۷ مهرماه

با حضور بیش از ۵۰۰ فعال حوزه لجستیک

تاپین

لجستیک
LOGISTICS

راه کار
کارخانه نوآوری رسانه راه کار
way 2 work.ir

چابو
CHABOX

با حضور:

رضا سمیع زاده، مدیرعامل هلدینگ فاخر | محمد خلیج، مدیرعامل اسنپ | مسعود شاهمرادی، مدیرعامل خانومی | هومن پشنگیان، مدیرعامل هلدینگ دکا
مهرداد ملک محمدی، مدیرعامل تامین | رضا مقصودی، مدیرعامل پردازش داده نگار | رامین لایقی، مدیرعامل اسنپ گروسی | علی مرزبان، معاون عملیات دیجی کالا
مهناز علمایی، مدیرعامل اسپید | شهاب افشارکهن، مدیرعامل زپ | مجتبی نصیری، قائم مقام مدیرعامل پارس پست | عباس عینعلی، سردبیر نقل حمل
محمد رضا میرزایی، مدیر محصول پردازش داده نگار

راہ کار برگزار می کند

برند کارفرمایے

EMPLOYER BRANDING

۱۴۰۳ آذر ۲۰

دومین رویداد «برند کارفرمایی ایران»